

★MAFFIUS★ Presenteert!

Het nieuwe gezicht van de tachtiger jaren.

Met:

- ★ Rumor rond het basis-artsexamen
- ★ Oprichting Kritische Studenten Fractie
- ★ Maffius nieuwe stijl
- ★ Family Planning
- ★ De nieuwe tachtigers
- ★ En nog veel meer

MAFFIUS nr. 5

6e jaargang, mei 1980.

redactieleden Maffius

Sluitingsdatum kopij:
23 mei 1980

Kees Schröer Vijverdal

Ger van de Vusse BMC

Kees Ruissen

Emile Berger Hoofdgebouw

Henny Peltenburg Student

Edith Goppel Redactiesecretaresse

Joep Offermans Adviseur

Jacques Herraets redactie-journalist

Eindredactie: Jacques Herraets

Ger van de Vusse

Henny Peltenburg

Redactieadres: Edith Goppel

Elizabethhuis k.114tst.427

Druk: Reprografie RL

AV-Groep : Lay-out, illustraties

“ van de redactie

Onlangs is de redactie van Maffius uitgebreid met Jacques Herraets. Hij wordt full-time journalistiek medewerker van dit blad. Zijn presentatie vindt u elders in dit nummer. In deze aflevering komen wij terug op het Basis-artsexamen. Interviews met Pierre Pasmans en Tjaart Imbos trachten meer helderheid te verschaffen in organisatorische en inhoudelijke aspecten van deze zaak. De onrust van de zesdejaars heeft geleid tot een korte bezetting van de telefooncentrale van het hoofdgebouw en enkele felle vergaderingen. Opmerkelijke akties in gezellig Limbabwe. Verdere akties, voornamelijk gericht op het duffe casus-materiaal in de blokboeken, zijn te verwachten van de Kritische Studenten Fractie, KSF, gepresenteerd door de oprichters van het eerste uur in: "eindelijk goede casuïstiek". Het wanbeleid van het bestuur van het ziekenhuis St. Annadal wordt aangetoond in de bespreking van het rapport van Drion. Literaire kwaliteiten van enkele medische studenten worden breed uitgemeten in: "De Nieuwe Tachtigers".

Dit keer hebben we er ook eens een echte lekkere Maffius van gemaakt. Daarmee breken we met een traditie van een reeks kuise Maffii. Voorbeelden daarvan treft u aan in dit nummer naar woord en beeld.

"Aha, dus jij bent die nieuwe man die van Maffius een echt blad gaat maken". Die opmerking krijg ik in allerlei variaties te horen van de mensen met wie ik in deze eerste dagen van mijn redakteurschap kennis maak. Niet alléén mijn bescheidenheid gebiedt mij dan te antwoorden dat mijn komst geen radicale breuk met de bestaande formule van het blad gaat betekenen. Ook het respect voor wat mijn collega-redaktieleden en hun voorgangers voor het blad doen of gedaan hebben verbiedt een handelen naar te eigen inzicht. Hun werk is even verdienstelijk als ondankbaar. Je moet het maar opbrengen om naast je werk of studie een artikel ineen te draaien over zaken, die je bezig houden. Je bent blij als het karwei af is en met een zucht van verlichting laat je het aan de eindredaktuer over om het samen met de andere bijdragen in één blad onder te brengen. Helaas kun je dan moeilijk een goed geprofileerd produkt verwachten.

De vrijwilligers, die tot nu toe de redaktie vormden komt de grote verdienste toe dat zij het bestaansrecht van een opinie- en informatieblad, binnen een min of meer gedemokratiseerde instelling van beperkte omvang hebben bewezen. Maar tegelijkertijd hebben zij de beperkingen van een compleet vrijwillige basis voor hun medewerking aangetoond. Het blad kan niet frekwent verschijnen, het kan daarvoor niet aktueel zijn, de redaktie is niet gedisponeerd om het nieuws - bestuurlijk en wetenschappelijk - konsekwent te volgen, aan de presentatie van de artikelen en aan het gezicht van het blad kan weinig aandacht besteed worden.

Daarmee is al een beetje aangegeven wat er nu aan Maffius gaat veranderen. De bestuurlijke en wetenschappelijke ontwikkelingen worden op de voet - al dan niet hinderlijk - gevolgd, zodat iedereen in de gelegenheid wordt gesteld zich daarover een mening te vormen en die liefst meteen op Maffius-papier te zetten. Zo niet, dan komen wij die mening wel vragen. Daarnaast gaan we natuurlijk de grote lijnen van de landelijke onderwijspolitiek volgen. En om het geheel wat smeurger te maken brengen we het nodige net - geen - nieuws, de "human interest stories".

Bij dat alles hoort natuurlijk een goede vormgeving. De grote ommekeer in het uiterlijk is te verwachten in september. Er is al een kleine kommissie gevormd die kontakt op gaat nemen met drukkerijen in de stad of even daarbuiten om het blad op volledig professionele wijze te laten drukken. Dat biedt meer mogelijkheden voor een aantrekkelijke lay-out, die de leesbaarheid verhoogt. Ook de naam

gaat dan veranderen, maar we weten nog steeds geen betere. We denken erover binnenkort een prijsvraag uit te schrijven. Begin maar vast na te denken.

Als dan de presentatie en de inhoud aangepast zijn wordt het laatste euvel uit de weg genomen: het gebrek aan aktualiteit. We mikken op een verdubbeling van de verschijningsfrequentie in januari, maar veel hangt af van de ervaringen die wij de laatste maanden van dit jaar zullen opdoen. Mankracht en financiën zullen voor deze stap beslissend zijn.

Jacques Herraets.

AFWEZIGHEID WEGENS ZIEKTE

In opdracht van de Commissie Perspectievennota Limburg heeft de Rijksuniversiteit Limburg een oriënterend vooronderzoek verricht naar de achtergronden van het ziekteverzuim in het Herstrukturingsgebied Zuid-Limburg.

Deze studie is opgezet naar aanleiding van het hoge ziekteverzuim, dat blijkens bestaande statistieken in Z-Limburg voorkomt.

Enerzijds is in dit onderzoek geprobeerd, het Z-Limburgs ziekteverzuimpatroon precieser te beschrijven. Dit gebeurde o.a. door rekening te houden met de effecten van de samenstelling van de beroepsbevolking en de bedrijfstakkenstructuur. Anderzijds is geprobeerd, enig licht te werpen op mogelijke oorzaken van het afwijkende ziekteverzuim in de Z-Limburgse regio.

Het eerste deel van het onderzoek heeft duidelijk gemaakt, dat het afwijkende gedeelte van het Z-Limburgse verzuim tot stand komt door lange ziekteduren.

Men meldt zich in Z-Limburg niet vaker ziek, maar men blijft langer weg, nadat men zich eenmaal heeft ziek gemeld. Dit lang wegblijven na een ziekmelding is onafhankelijk van leeftijd, geslacht, bedrijfsgrootte en bedrijfstak.

Aangaande mogelijke oorzaken van dit afwijkende verzuimpatroon is het volgende gekonstateerd. In Z-Limburg is de gezondheidstoestand en de subjektieve beleving van de gezondheid minder goed dan elders in het land. De doorstroom naar de WAO is groter. De gezondheidszorg is in kwantitatief opzicht ongelijker ontwikkeld, en enkele riskante leefgewoonten komen in Z-Limburg vaker voor. Zij het minder opvallend, laten ook enkele aspecten van de arbeid verschillen tussen Z-Limburg en overig Nederland zien.

De resultaten van dit vooronderzoek maken het mogelijk een vervolgonderzoek uit te voeren, waarbij de langere ziekte duur in verband gebracht wordt met aspecten van de gezondheidszorg en enkele belangrijke arbeidsomstandigheden en bedrijfsinvloeden. De voorbereidingen van dit vervolgonderzoek heeft de Rijksuniversiteit Limburg momenteel ter hand genomen.

het basisartsexamen

In het maartnummer van Maffius zijn we uitvoerig ingegaan op het basis-artsexamen (BAE) dat in juni voor het eerst afgenomen zal worden. Het proefexamen is geweest, een reden om nogmaals op dit onderwerp terug te komen. Aan Jan Venema, als lid van de Deelprojectgroep Summatieve Evaluatie en verantwoordelijk voor de organisatie van het BAE hebben we enkele schriftelijke vragen overlegd, die helaas niet reageerde. Verder hebben wij Tjaart Imbos geïnterviewd over de problemen rondom het stellen van de norm en een vraaggesprek gehouden met Pierre Pasma, een van de zesdejaars studenten, die het proefexamen heeft onderdaan. Vlak voor het redigeren van dit nummer eisten de zesdejaars studenten duidelijkheid van de fakulteit omtrent het BAE. De telefooncentrale werd kort bezet. Vergaderingen werden belegd waarop een "petitie aangaande het basis-artsexamen" aan de direkt verantwoordelijken voor het BAE werd gepresenteerd. De tekst van deze petitie is in dit nummer opgenomen. Eveneens een brief van een zesdejaars student waarin hij niet geheel ontbloeit van demagogie en overdreven pathos, ons duidelijk tracht te maken wat er onder de examinandi leeft.

Er resten nu nog enkele weken tot het afnemen van het BAE. Het zal duidelijk zijn dat er nog hard gewerkt moet worden aan het materiaal voor de gestructureerde mondelinge examens en de vaardigheidscircuits. Ook zal het probleem van de normstelling zo snel mogelijk opgelost dienen te worden en moeten er duidelijke uitspraken zijn over de herkansing voor diegenen die zakken voor het BAE.

PETITIE AANGAANDE HET BASISARTSEXAMEN

Overwegingen, kritiek en actiepunten

Zolang op onderstaande punten geen antwoord c.q. garantie gekregen is w.b. uitvoering zal de inschrijfdatum van uiterlijk 1 mei voor het deelnemen aan het basisartsexamen geboycot worden.

Algemeen:

- 1) De ontwikkeling van het basisartsexamen is veel te laat gestart! De huidige vorm is in zijn algemeenheid een goede manier om te beoordelen of studenten als basisarts kunnen functioneren. Er is echter wel een groot aantal aanpassingen nodig wil het echt goed zijn. Voor deze aanpassingen is geen tijd meer. Bij het eerste examen in juni zal met deze beperking rekening gehouden dienen te worden, hoe denkt men dit te doen?
- 2) Het ontbreken van doelstellingen van de studie is een kunstfout. Er moet nu snel duidelijkheid komen aan welke eisen wij moeten voldoen om voor het basisartsexamen te kunnen slagen. Daarbij wordt aangetekend dat de gedetailleerde beschrijving volgens het Utrechtse model voor huisartsen terecht niet overgenomen is.

- 3) De huidige bijeenkomst over het basisartsexamen (6 weken voor begin) is veel te laat! Direkt na het afnemen van het proefexamen had ons hierover de mening moeten worden gevraagd. Misschien was er dan nog wel tijd voor bijstelling geweest.
- 4) Het gehannes met de controlegroep is niet acceptabel. De resultaten van deze groep en de wijze van samenstelling hadden allang bekend gemaakt moeten worden. Het moet daarbij een groep zijn, even groot als de groep studenten die examen doet. Het moeten basisartsen zijn of mensen die daar nog heel dicht bij staan. Bovendien moet duidelijk zijn op welke wijze hun resultaten bij de normstelling een rol zullen spelen en daarbij moeten zij bovendien gelijktijdig examen doen
- 5) Gezien de inhoudsvaliditeit van de screeningstoetsen die door de controlegroepen op $\pm 50\%$ wordt gesteld (Imbos/Wijnen febr. 1980) zal er w.b. de normering van de door de capaciteitsgroepen geleverde casuïstiek ook nodige voorbehoud aan de dag gelegd moeten worden.
- 6) Welke concrete voorzieningen zijn getroffen voor gezakten? Garanderen deze voorzieningen (indien aanwezig) bij optimale voorbereiding van de kandidaat het slagen?

Het Gestructureerd Mondeling Examen (GME)

- 1) 10 Patiënten in 3 uur is te veel. Het zijn allemaal nieuwe patiënten in de sagelijke praktijk wordt hier meer tijd voor uitgetrokken, zodat wij niet getraind zijn om zoveel in zo korte tijd te kunnen verwerken. Er moet spreiding komen over meerdere dagen. Het snel overschakelen van het ene naar het andere klinische probleem is een grote belasting, alleen al daarom is spreiding noodzakelijk.
- 2) Bij de bespreking moet gebruik gemaakt worden door de student van zijn verslag.
- 3) Nabespreking dient niet door de specialist maar door de algemene arts te gebeuren
- 3) Voor het oplossen van kleine problemen (dosering geneesmiddelen, contra-indicaties medicijnen, bijwerkingen etc. die normaal gesproken in de medische praktijk ook nagezocht worden) moeten naslagwerken gebruikt kunnen worden.
- 4) Er moet duidelijkheid komen over wat er met de videobanden gaat gebeuren.
- 5) De aangeboden casuïstiek moet op basisartsniveau zijn. Dat wil niet zeggen dat er geen specialistische problematiek aan de orde mag zijn maar de aspecten die van belang zijn voor de basisarts verdienen de nadruk (ook bij de beoordeling)
- 6) Er moet duidelijkheid zijn waaraan de verslaglegging moet voldoen.

Het circuit

- 1) De tijd per onderdeel is te kort. De lengte van de vaardigheden die getoetst worden moet zo blijven, er moet echter per station meer tijd zijn (bijv. een kwartier) zodat er meer rust is en gelegenheid de uitgangssituaties te standardiseren.
- 2) De instructies moeten duidelijk zijn en voor iedereen gelijk.
- 3) Er moet een duidelijk omschreven vaardigheid worden getoetst er mag geen verwarring mogelijk zijn rond de interpretatie van de opdracht.

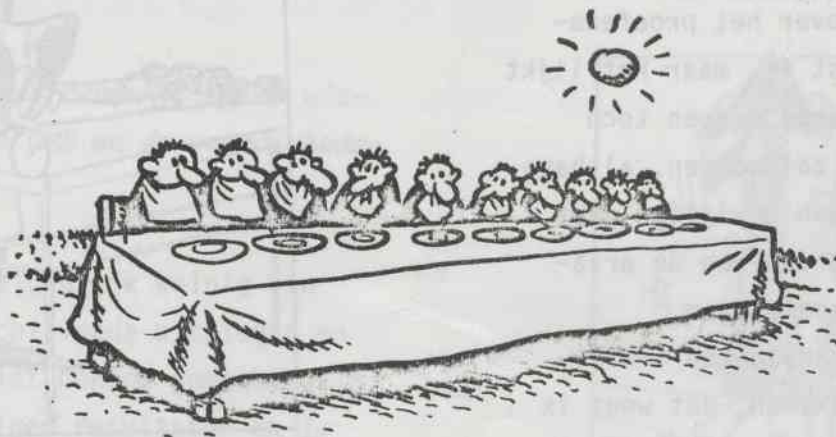
- 4) De beoordeling moet gebeuren conform de standaarden van het skillslab. en deze moeten voor iedereen duidelijk zijn.
- 5) Bij simulaties moeten deze zo echt mogelijk zijn.
- 6) Iedereen moet dezelfde examinerator krijgen, ook de controlegroep!
- 7) Er moet een duidelijk overzicht komen welke vaardigheden voor examineren in aanmerking kunnen komen.

De screeningstoets

- 1) Er moet goede begeleiding komen voor hen die de laatste toets onvoldoende hebben gescoord.
- 2) De normering van de toets moet ongewijzigd blijven.

Daarbij komt nog dat:

- 1) De normering duidelijk en objektief moet zijn. Iedereen moet in dezelfde situatie komen met dezelfde examinatoren, opdrachten en vragen moeten voor iedereen gelijk zijn.
- 2) De volledige uitslag moet aan ons bekend worden gemaakt, niet slechts wat duistere cijfers op een toto-achtig formulier. Iedere student moet inzicht krijgen in de over hem ingevulde observatieschemas tijdens de examens, zodat duidelijk wordt hoe de beoordeling heeft plaatsgevonden. Bovendien kun je zo van je fouten leren (voortgangsevaluatie)
- 3) Dit examen is een zuivere momentopname! Het moet meer in de tijd gespreid worden zodat "een slechte dag" niet zoveel invloed kan hebben.
- 4) In de studie vindt geen voorbereiding plaats op deze vorm van examineren. Het sluit daarnaast slecht aan op de gehele voorgaande studie. Dit is een

belangrijke beperking.

- 5) De formele regelingen rond het examen moeten bekend gemaakt worden.
- 6) Examinerator en co-examinator moeten onafhankelijk van elkaar een oordeel uitspreken en beide oordelen moeten bij het bepalen van het resultaat een gelijke rol spelen.
- 7) De vroeger altijd als zo belangrijk beoordeelde inbreng van de studenten wordt blijkbaar niet meer op prijs gesteld nu er dit soort zaken aan de orde komen. Er is hier nog steeds gelegenheid voor!

Wanneer deze zaken geen bevredigde antwoorden en/of resultaten zullen opleveren binnen afzienbare termijn sluiten ondertekenaars dezes akties van algemene of juridische aard geenszins uit.

PIERRE PASMANS

Degenen die het meest betrokken zijn bij het BAE, zijn de huidige 6e jaars studenten. Eén van hen, Pierre Pasmans, hebben we een aantal vragen voorgelegd over het verloop van het proefexamen en zijn verdere verwachtingen.

Wat is je mening over de voorbereiding van het proefexamen en zijn je verwachtingen uitgekomen?

Ik had natuurlijk wel bepaalde verwachtingen, maar die waren toch nog erg onduidelijk, mede ook door de onduidelikheden bij het vooroverleg. Daar komt bij dat je nu wel kunt praten over het proefexamen wat nu geweest is, maar het lijkt erop dat het komende examen toch weer heel anders zal worden, althans dat er een hoop aan gewijzigd gaat worden, mede op grond van de ervaringen met dit proefexamen.

Wat je dus moet verwachten t.a.v. het definitieve examen, dat weet ik ook niet. Daar komt nog bij, dat je bijna niet kunt stellen: het proefexamen was zō en zō, want tussen de verschillende examinerende teams was er nogal wat verschil, en dat is met name vreemd als je bedenkt dat het een "gestructureerd" examen is, en dat het dus voor iedereen gelijkvormig zou moeten zijn. Dat was het dus duidelijk niet.

Bij de laatste bijeenkomst die we gehad hebben met Venema hadden we toch wel het gevoel gekregen: "het wordt iets".

Op het moment is er echter toch weer veel onduidelijkheid en onrust.

Ten eerste zijn de resultaten van het examen onduidelijk, en ten tweede is er een stuk van Wijnen en Imbosch, waarin ze proberen de beslisregels voor het BAE uit te schrijven. Daar komen ze tot de aanbeveling dat voor de meetellende screeningstoetsen een minimum Goed-Fout percentage zou moet-

en komen van 38%.

Die aanbeveling is in februari gedaan; dat is nog niet officieel, maar als je op die manier de afgelopen screeningstoetsen gaat beoordelen, dan blijken er opeens 12 mensen extra negatief te scoren.

Achteraf worden de normen opeens gewijzigd, dat maakt het allemaal nog onduidelijker.

Was van te voren voldoende duidelijk wat de officiële status van dit proefexamen was?

Tijdens het vooroverleg is wel gezegd dat het proefexamen bedoeld was om de manier van examen doen te testen en een aantal organisatorische aspecten uit te proberen, maar veel studenten zagen het toch ook wel voor zichzelf als een test van: hoever ben ik, op welk nivo zit ik nu?

Ook door de mensen die examineren en het examen bekijken wordt het voor een deel gezien als: wat brengen onze studenten nu hier van terecht? Daarbij vergeten ze dat het examen een proef is en dat de resultaten eigenlijk niet zijn te interpreteren omdat er twee variabelen in het spel zijn.

Er was nogal wat verschil in de uitslagen van het GME en de vaardigheden circuits.

Ik weet daar eigenlijk weinig van omdat de verschillende uitslagen en overzichten niet bekend gemaakt zijn. Ik ken mijn eigen resultaten en je hoort wat van anderen, maar een totaal overzicht heb ik niet gehad. Ook de uitslag van de referentiegroep weet ik bijvoorbeeld niet.

Volgens mijn informatie zouden maar 6 van de 42 kandidaten geslaagd zijn voor de circuits.

Wat heet uiteindelijk geslaagd? Dat hangt er vanaf wat voor normen je

aanlegt. Er is daar erg sterk gelet op details, die zeer aanvechtbaar zijn. Als je de vaardigheden-test in zo'n groot geheel zou beoordelen, denk ik dat het best redelijk gebeurd is. Je kunt je bij een hele hoop dingen ook afvragen in hoeverre ze relevant zijn voor een BAE en in hoeverre je dingen paraat moet hebben of niet. Als je ervan uitgaat dat je als arts de acute dingen die je tegenkomt moet kunnen oplossen, en minder acute dingen moet weten te vinden, dan heeft dat consequenties voor het GME. Nu werd verwacht dat je dingen als normaalwaarden zo kon oplepelen, terwijl je zoiets aan de praktijk moet relateren.

Er werd veel te veel gevraagd naar geheugenkennis, en probleemoplossend vermogen kwam nauwelijks aan de orde.

Was er bekend volgens welke normen het proefexamen beoordeeld zou worden?

De normen daarvoor waren al erg onduidelijk, en er verandert t.o.v. het de-

finitieve examen nog zoveel, dat de normen die dan al bekend waren, niet toepasbaar zijn op het uiteindelijke examen.

Hoeveel studenten denk je dat er met het examen mee zullen doen?

De inschrijving is tot 1 mei, en ik schat dat er zo'n 38 tot 40 mensen zullen meedoen, op grond van wat mij bekend is.

Heb je nog andere opmerkingen t.a.v. het verloop van het BAE?

Als je "gestructureerd examen", letterlijk neemt, dan zou de examiner alleen de dingen mogen zeggen die op papier staan. Bij een bepaald antwoord moet hij een bepaalde vervolgvraag stellen.

Waarom zou dat niet schriftelijk kunnen, en dan iemand erbij zetten die op het juiste moment het juiste briefje overhandigt.

Nu hebben de examinatoren een erg grote plaats, invloed gehad op wat er gebeurde. Er waren mensen die voortdurend zaten te vertellen hoeveel tijd je nog had.

Verder is het onduidelijk of er nu weer een referentiegroep meedoet; volgens wat ik weet gebeurt dat met het definitieve examen niet, en dat wordt dan beargumenteerd met dingen als te veel moeite, te veel geld en tijd; zaken die toch eigenlijk ondergeschikt zijn.

Ik heb ook het idee dat bij de exami-

natoren veel "nieuwelingen" in het Maastrichtse systeem zitten, die weinig bezig zijn geweest met het onderwijs hier.

Hoe is de sfeer onder de 6e jaars, wat zijn hun verwachtingen voor de toekomst?

Een stimulans voor mijzelf en zeker ook voor een aantal anderen, om zo snel mogelijk examen te doen is dat je uit deze slecht georganiseerde toestand komt, waarin je niet weet waarop je wel en niet moet rekenen.

Als ik dat achter me heb, dan zie ik het verder wel. Ik zal best een redelijk functionerende arts worden, denk ik.

Dat vertrouwen is er dus toch wel?

Ja, ik denk dat ik niet beter of slechter zal functioneren als ik wel

of niet slaag. De uitslag van het examen heeft daarop weinig invloed. Ik heb een vriend in Amsterdam die zijn artsexamen doet, en met dat examen heb ik weinig moeite. Dat zegt misschien niet zo erg veel, maar het geeft mij wel enig vertrouwen. Als je zo ziet wat er in de praktijk gebeurt, als je een maand ergens meeloopt, dan heb ik niet het gevoel dat ik, omdat ik uit Maastricht kom, slechter zou functioneren; ik denk juist door datgene wat we de afgelopen 6 jaar hebben meegemaakt, dat de vergelijking zelfs positief uitvalt.

Kees Ruissen.

de normstelling

Interview met Tjaart Imbos, lid deelprojectgroep Summatieve Evaluatie, met achtergrondcommentaar van Maarten Verwijnen.

Interviewer: Ger van der Vusse

Kan je in het kort aangeven wat de relatie is tussen het deelproject Summatieve Evaluatie en het basisartsexamen (BAE)?

Het deelproject Summatieve Evaluatie (onder leiding van Frans Verstappen) kent verschillende aandachtsgebieden. Het basisartsexamen is daar één van. Binnen het deelproject is Jan Venema verantwoordelijk voor het BAE, maar hij valt terug op het deelproject voor de gezamenlijke verantwoordelijkheid. Ik houd me bezig met de psychometrische aspecten van het BAE. Technieken voor de normstelling e.d. Het deelproject is niet verantwoordelijk voor de inhoud van het BAE, wel voor de vorm, de wijze van presenteren, de organisatie e.d.

Wat was de status van het proefexamen?

Het proefexamen had een tweeledig doel. Ten eerste, om de studenten erva-

ring op te laten doen met deze uitgebreide examenteknik en ten tweede, om na te gaan of de organisatie van het examen naar wens verliep.

Het gerucht gaat dat 6 van de 42 studenten gezakt zijn als het een "echt" examen was geweest.

Het is mij een raadsel waar dat gerucht vandaan komt. Het is onmogelijk om op grond van het proefexamen een dergelijke uitspraak te doen. Om de eenvoudige reden dat wij geen norm gesteld hebben en er ook niet toe in staat waren.

Hoe zo? Hoe kom je dan aan de norm voor het komende, echte examen in juni?

De manier waarop wij de norm willen stellen, staat vermeld in een nota, die door mij en Wijnand Wijnen geschreven is ("Kwalifikatie beslissingen ten behoeve van het basisartsexamen in juni 1980"). Deze nota is in februari van dit jaar geschreven en bevat een aantal aanbevelingen om tot een normstelling te komen. Een voor iedereen akseptabele norm. Het is een advies aan de Studieresultatenkommissie (SRC) om het op de volgende wijze te doen: combineer de resultaten voor de voortgangstoetsen van 60 basisartsen die elders hun medische studie voltooid hebben en op dit moment hun huisartsenopleiding volgen. Als norm van voldoende dient gehanteerd te worden: hoger scoren dan het gemiddelde van deze referentiegroep minus 1x de standaarddeviatie. Voor het gestructureerd mondeling examen (GME) en de vaardigheidscircuits zijn nog geen gegevens van deze referentiegroep voorhanden. Ons advies luidt dan ook om voor juni éénmaal deze twee onderdelen van het BAE aan deze referentiegroep voor te leggen. Als norm stellen wij voor dat de studenten evenals bij de voortgangstoets hoger scoren dan het gemiddelde minus 1x de standaarddeviatie van deze referentiegroep. De "referentiegroep" bij het afgelopen proefexamen kon dus nooit gebruikt zijn voor de normstelling. Daarom is het gerucht volledig onzinig. Wel zal het deelprojekt alles in het werk moeten stellen om het advies zo snel mogelijk geaksepteerd te krijgen door de SRC. Wij streven ernaar om de norm vóór het BAE aan de studenten bekend te maken. Als dit om praktische redenen niet mogelijk is, dienen de resultaten van de studenten pas bekend gemaakt te worden, als de referentiegroep het examen ook gedaan heeft.

Het komt er dus op neer dat jullie een "absolute" norm voorschrijven en geen relatieve, zoals bij de voortgangstoetsen in de eerste jaren. Dan ben je "gezakt" als je ten opzichte van je eigen jaargenoten achterblijft.

Ja, deze "absolute" norm is eerlijker. Bij een relatieve norm moeten er altijd een aantal zakken; bij een absolute norm kan dit, maar het hoeft niet.

Betnvloedt de kwaliteit van het materiaal (de vragen, de vaardigheidscircuits, GME e.d.) niet het resultaat van het examen?

Dit kan het geval zijn, maar wij vragen de producenten het materiaal zo te leveren dat het door een basisarts beantwoord kan worden. Na filtering door beoordeling door het deelproject komt het materiaal in het examen terecht. De referentiegroep is nu erg belangrijk, omdat wij met hen een empirische controle op de kwaliteit hebben.

Hoe valt dit te rijmen met het feit dat het deelproject nu zelf materiaal voor het basisartsexamen gaat maken?

Dit moet beschouwd worden als een noodsprong. Tijdens het proefexamen bleek het door de capaciteitsgroepen geleverde materiaal wat tegen te vallen. Men gaat nu in konklaaf om het beschikbare materiaal op te poetsen en te verbeteren. Dit gaat dan weer terug naar de capaciteitsgroepen met het verzoek om het wel of niet te autoriseren.

Bij het hanteren van een "absolute" norm bij het BAE kan het theoretisch voorkomen, dat veel studenten zakken of dat iedereen slaagt. Gaan jullie dan nog wat aan die norm sleutelen?

Nee, aan de norm wordt niets veranderd. We hopen dan ook dat hij van tevoren bekend is. Het is erg belangrijk dat zowel het examen als de normstelling voor zowel onze studenten, onze fakulteit als ook voor de andere medische fakulteiten akseptabel is. Voor het geval er veel studenten zakken, moeten we ervoor zorgen een zo goed mogelijk herkansingssysteem gekreëerd te hebben.

BASIS-ARTSEXAMEN NEUROSE!

Nu het basis-artsexamen nadert en ook tot Maffius is doorgedrongen, wil ik er toch ook wel wat over kwijt. Dit hoewel we nog niet met allen hebben kennisgemaakt, het GME komt pas aan de beurt op de dag, dat ik dit artikel heb ingeleverd.

Ik geloof echter ook niet dat onze kennismaking met het GME iets aan mijn gevoelens zal veranderen. Want dat is hetgene waar ik over wil schrijven, hoe ik mij voel in verwachting van het eerste basis-artsexamen aan de RL. Een gevoel dat slechts is aan te duiden in woorden die zijn afgeleid van mannelijke en vrouwelijke geslachtsorganen.

In Maffius nr. 3 staan 19 pagina's over het basis-artsexamen (BAE). 19 pagina's waarin wordt opgehemeld hoe fantastisch dit examen toch wel wordt, hoe de buitenwereld vol bewondering naar ons examen zal kijken. De fakulteit der geneeskunde van de RL deed er beter aan eens op te houden naar de sterren te kijken, misschien is het wat realistischer om de blik naar de grond te richten. Niet alleen omdat een

fakulteit die op dergelijke wijze een examen denkt te kunnen ontwikkelen beter de ogen beschaamt kan neerslaan, maar misschien dat men dan ook ziet hoe de studenten, die onze fakulteit via het door hen af te leggen examen in de vaart der volkeren op moeten voeren, er aan toe zijn. Het wordt tijd dat onze ploegleider eens omkijkt naar zijn peleton van meerendeels nerveuze, onzekere en neurotische 6e jaars. Het klinkt negatief en zo is het ook bedoeld! Er zijn weliswaar best goedwillenden binnen deze fakulteit, maar zonder deze goeden tekort willen doen, het beleid rondom het BAE is van bedenkelijk gehalte. Het rapport van de Deelprojectgroep Summatieve Evaluatie, waarin dit examen is uitgewerkt dateert pas van februari 1979. En als dit rapport dan nog het resultaat was van brede maatschappelijke discussie? Nee hoor. Het resultaat van de discussie binnen de DPSE kwam in de fakulteitsraad. Tijd

voor discussie was er niet. Hoewel m.n. van studentenzijde toch wel wat kritiek op de plannen kwam (en heus niet dat het allemaal makkelijker moest worden!), de zaak moet toch maar doorgaan zoals in de nota stond 4½ jaar lang was er tijd geweest om erover te denken hoe de afsluiting van onze studie zou moeten zijn. 4½ jaar lang hadden studenten en medewerkers hier samen aan kunnen werken. Samen hadden we kunnen onderzoeken welke mogelijkheden er waren voor toetsen, hoe die in de praktijk uit te voeren en of ze al dan niet werkbaar waren. Op deze manier waren we er in geslaagd om een examen te maken wat de universitaire wereld echt verstoeld had doen staan. Want er is maar één manier om na te gaan hoe goed een examen is, en dat is in plaats van als zelfstandig denkende jonge mensen worden studenten steeds meer als leervee gezien, wat met het krachtvoer van de basisvakken en de hersenspoeling van de kliniek tot arts wordt gekneed. En dat zootje ongeregeld dat hier in 1974 begonnen is, daar hebben we nog alleen maar last van. Een bom onder de samenleving worden we genoemd door één van onze allereigenste kroondocenten. Elke klinische stage begint met ons ervan te overtuigen, dat we absoluut niets van geneeskunde weten en er ontsnappen kreten van verbazing aan diverse monden als we weten dat "baarmoeder" met dubbel a is.

En om de maatschappij tegen dit stelletje nitwits te beschermen is er toch een stevig examen nodig. Want zo komt het op ons over! En ik schrijf "ons", omdat ik toch wel de pretentie heb deze uitspraak namens een groot aantal van mijn jaargenoten te kunnen doen. Waarom moet er zo spastisch worden doorgewerkt aan deze guillotine? Waarom kan de fakulteit niet de fout in zien dat er te laat aan de ontwikkeling van dit examen begonnen is? Het is niet hetzelfde als een blokboek, dat in alle haast in elkaar is gezet, want als zo'n blokboek niet perfect is dan halen we die fouten eruit en doen het op de goede manier. En in een volgende, verbeterde versie van het boek worden weer nieuwe fouten gevonden en verwijderd. En zo gaat het door, tot we samen een goed blokboek hebben gemaakt.

Maar hier wordt op grond van de eerste, en dus naar alle waarschijnlijkheid foute, versie van het blokboek besloten of je al dan niet je studie als afgesloten mag beschouwen. Tijd om een goed toetsinstrument te ontwerpen gunt men zichzelf niet, maar vooral gunt men die niet aan ons als 6e jaars.

Het vaardigheden circuit is nu éénmaal op ons uitgetest. Wat meteen hierna had moeten plaatsvinden was een discussie tussen samenstellers, beoordelaars en studenten over hoe het nu eigenlijk gegaan was. Uit deze discussie hadden de fouten moeten komen, had moeten komen hoe deze fouten verbeterd konden worden en hoe we dus tot een goed examen hadden kunnen komen. Deze discussie heeft tot op de dag van vandaag nog niet plaatsgevonden. Wel hebben we een lijstje getallen thuisgestuurd gekregen, voor een deel niet relevant voor de beoordeling. En verder mogen we het doen met de wandelingen. Zekerheid dat slechts 6 van ons (van de 42) geslaagd zouden zijn als dit het echte examen was geweest. Het feit dat men resultaten bekend heeft gemaakt voor het

resultaat van de controlegroep bekend was, mag voor een niet onbelangrijk deel als oorzaak worden aangewezen voor de gespannen sfeer die er nu hangt. Een sfeer die merkbaar is voor iedereen die daar aandacht voor heeft. nagaan hoe het overkomt op beide deelnemers, de student en de examinerator, en of het inderdaad meet wat verondersteld wordt. Maar dat eist een sfeer van vertrouwen van gelijkwaardigheid en gedeelde twijfel. Vertrouwen in de goede bedoelingen van beide partijen, van studenten om een goede dokter te willen worden en van medewerkers om goed onderwijs te willen geven. Gelijkwaardigheid in die zin dat men dezelfde waarde hecht aan het oordeel van een ieder, ongeacht of hij collegegeld betaalt of professor is, en dat slechts de argumenten tellen. En gedeelde twijfel in die zin, dat men beide durft toe te geven niet zeker te weten of een bepaalde methode wel de juiste is om het doel te bereiken. En, beste Kees, als jij je in je stukje rept over de "esprit van de beginjaren van Maastricht", heeft dat meer met het bovenstaande te maken, dan met het idee van de schouders er nog eens extra onder te zetten.

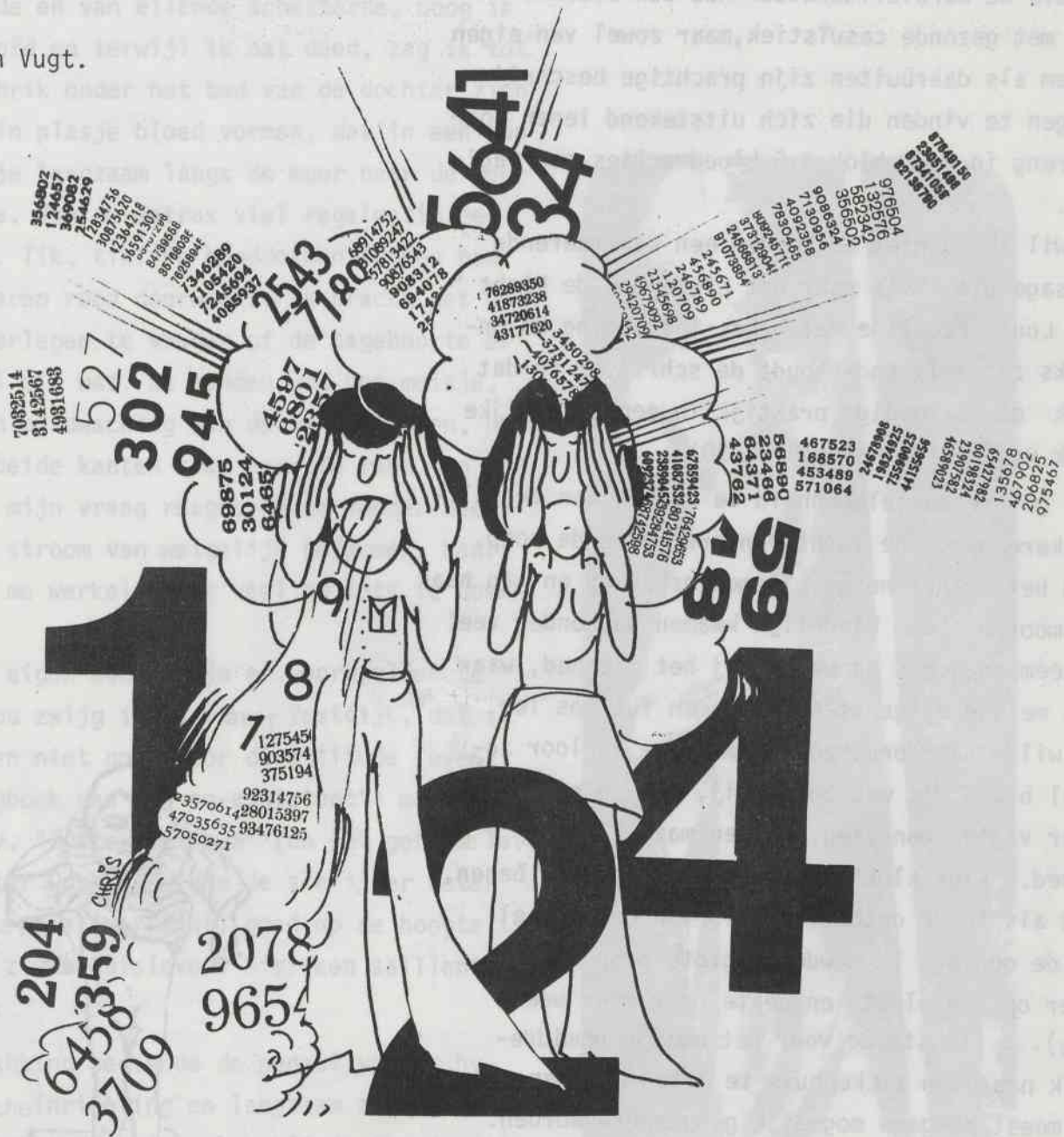
De kracht van Maastricht in de eerste jaren was, dat we SAMEN, studenten en medewerkers, zijn begonnen een nieuw onderwijssysteem op te zetten, als gelijkwaardige partners. Medewerkers die niet precies wisten hoe een bepaalde manier van onderwijs geven zou uitvallen, studenten die niet precies wisten wat ze als arts allemaal nodig zouden hebben. Van daaruit zijn we vertrokken. langs een voor ons allen onbekend einddoel, de basisarts. Nog steeds is niemand in Nederland in staat exact te definiëren wat dit dan wel zijn mag. Maar voor onze fakulteit is dat geen belemmering om een almachtig examen te ontwerpen wat bepaalt of je al dan niet basisarts bent. Maar ik ga nu even te snel, de problemen aan onze mooie fakulteit zijn al eerder begonnen. Langzaam aan is de waarde van het oordeel van de student afgenomen, kwam er de figuur van de docent die weet wat de student moet weten, die weet hoe hij dat moet leren en die weet en bepaalt wanneer hij dit doel niet gehaald heeft. De docent voor wie de student die zich er mee bemoeit hoe het onderwijs zou moeten zijn alleen maar lastig is, de medewerker die vindt dat het zonde van de tijd is als studenten meewerken aan de vormgeving van het onderwijs.

Een dramatische ontwikkeling, die er nu in ontaardt dat steeds meer in het onderwijs de nadruk komt te liggen op het in je hoofd stampen van feitjes. Maar dat is geen onderwijs! Het motto van de onderwijs-conferentie "misvorming" vorig jaar was niet voor niets "onderwijs is niet een emmer vullen, maar een haardvuur ontsteken". En die creativiteit in het onderwijs, het leren denken, het leren met problemen omgaan, die verdwijnt steeds meer.

Mijn conclusie moge duidelijk zijn. De inspanningen van de faculteit zijn verkeerd gericht. Inplaats van tot een BAE te komen wat Maastricht aanzien zal verlenen in de Nederlandse universitaire wereld moet een manier worden uitgedacht om na te gaan of wij als 6e jaars in staat zijn als arts te functioneren. Als de

discussie op tijd was gestart, en niet 1½ jaar voor het eerste examen, dan was dit één en dezelfde discussie geweest. Nu de faculteit te laat is wakker geworden is het echter niet reëel te verwachten dat er op tijd een BAE van voldoende kwaliteit is. Het wordt dan ook tijd eens te kijken naar de beperkingen die dit examen nog heeft. Om na te gaan welke rol het kan spelen in onze eindevaluatie in juni 1980. En na dit onderzoek moet dan bekeken worden hoe wij het beste getoetst kunnen worden. Daarvoor is niet veel tijd meer, helaas. Maar ieder van ons is best bereid te bewijzen dat hij in staat is als arts te functioneren. Het is echter evenzeer duidelijk dat de wijze waarop dat nu gaat niet de juiste is. Het enige wat deze toets meet is frustratie-tolerantie. En geconstateerd moet worden dat de norm van de toets te hoog is gesteld.

Koen van Vugt.

124

EINDELIJK GOEDE CASUISTIEK

Wij van de KSF zijn het beu. Zat. Spuugzat. Met "the Iron Lady" zeggen wij: "It's time for a change".

Al die saaie casusbeschrijvingen uit -ik neem maar- blok 3.5 van dr. Preutsmans. Moeten wij uit deze wereldvreemde, gevoelsarme prietpraat de inspiratie putten om nog oneindig veel saaiere medische literatuur na te gaan slaan? En als de wereldliteratuur nou dun bezaaid was met gezonde casuïstiek, maar zowel van eigen bodem als daarbuiten zijn prachtige beschrijvingen te vinden die zich uitstekend lenen voor inbreng in bijv. blok 3.5 bloedverlies per vaginam.

Zo wil ik u niet onthouden een schitterende passage uit "Reis naar het Einde van de Nacht" van Louis F. Céline. Met grote inspanning en ondanks zichzelf onderhoudt de schrijver in dat boek een armoedige praktijk in een zuidelijke wijk van Parijs, Rancy (blz. 320):

Ze gaf me de gelegenheid te wennen aan de half-donkere gang, de lucht van prei voor de soep, aan het krankzinnige bloemetjesbehang en aan haar gesmoorde stem. Eindelijk kwamen we, onder veel geteem en ach's en wee's bij het ziekbed, waar het meisje uitgeput en volkomen futloos lag. Ik wilde haar onderzoeken maar ze verloor zoveel bloed, 't was zo'n brij, dat je niets van haar vagina kon zien. Alleen maar klonten bloed. "Klok klok" hoorde je tussen haar benen, net als in de onthoofde hals van de kolonel in de oorlog. Ik duwde de grote prop watten weer op z'n plaats en dekte haar maar weer toe)... (Ik stelde voor het meisje onmiddellijk naar een ziekenhuis te laten brengen, want ze moest zo gauw mogelijk geopereerd worden. Mijn God! ik stommeling! Nu had ik haar de mooiste repliek in de mond gegeven, daar had ze op gewacht. Wat een schande! 't zieken-

huis! Wat een schande dokter! dat dat ons moet overkomen! Dat ontbrak er nog maar aan!

Dat doet de deur dicht!

Ik was volledig uitgepraat. Ik ging maar zitten en luisterde hoe haar moeder nog luidruchtiger tekeerging dan tevoren, verstrikt in haar theatrale flauwekul. Te veel vernedering, te veel armoede maken je volkomen passief. De wereld is een te zware last voor je. Niets aan te doen. Terwijl ze hemel en hel aanriep en uitdaagde en van ellende schetterde, boog ik mijn hoofd en terwijl ik dat deed, zag ik tot mijn schrik onder het bed van de dochter zich een klein plasje bloed vormen, dat in een dun straaltje langzaam langs de muur naar de deur sijpelde. Van de matras viel regelmatig een druppel. Tik, tik! De handdoeken tussen haar benen waren rood doorweekt. Ik bracht het nog op om verlegen te vragen of de nageboorte er helemaal uit was. De handen van het meisje, bleek en blauwachtig aan de vingertoppen, hingen aan beide kanten slap over de rand van het bed. Op mijn vraag reageerde de moeder weer met een stroom van walgelijk gejammer. Maar het was me werkelijk te veel om iets te doen)...

Ook van eigen bodem zijn er voorbeelden te over. Nou zwijg ik maar over Vestdijk, dat is misschien niet goed voor de attitude (evenals "Dagboek van een co-assistent") maar neem nou bijv. "Zuster Belinda" (en het geheime leven van dokter Dushkind) kan de schrijver Peter Andriesse, die (verdacht) goed op de hoogte is van het ziekenhuisleven. Hier een saillante passage:

"Dr. Dushkind bediende de pedaal van de hydraulische inrichting en langzaam zakte de tafel naar beneden, tot vlak bij de grond. Hij ontdeed zich op zijn gemak van zijn witte jaschoort.

Nu was het afgelopen met het kalme gedrag van de geneesheer. met een dierlijk gegrom wierp hij zich op het weerloze meisje en smoorde haar gekrijs in een hartstochtelijke omhelzing.

Hij scheurde haar beha van het lijf en kneedde ruw haar volle borsten die roomblank en rond waren, Hij zoende de harde tepeltjes en streelde de fluweelzachte binnenkant van haar dijen.

Belinda was ademloos en kon geen geluid meer uitbrengen van angst en genot tegelijkertijd.

Ze voelde zijn hand tussen haar benen, zijn middelvinger zocht zich een weg in het doolhof van donzige haartjes en drong tot haar ont-

steltenis en opwinding binnen in haar warme, vochtige tuintje der begoocheling. Toen de vinger zachtjes het knopje van haar kietelaar

beroerde, vergat ze al haar angst en woede en onder zijn handen begon ze te kronkelen van wellust. Het genot was zo intens dat alles ver-

vaagde, ze gaf zich er volkomen aan over. Tussen haar benen scheen de zon. Dr. Dushkind stelde vast dat ze klaar was om hem te ont-

vangen. Hij stond op, knoopte zijn broek open en liet een penis van gigantische afmetingen

tevoorschijn springen. Ze gaf een kort, scherp gilletje toen hij diep doordrong in haar warme, zachte binnenste en ze kreunde van pijn bij

iedere beweging van dat enorme ding in haar lijfje. Ze had het gevoel of ze in tweeën werd gescheurd en het genot van daarnet was op slag verdwenen.

Toen de arts na een woeste ontlading weer opstond, zag hij tot zijn verbijstering dat het witte laken van de operatietafel een bloedvlek

vertoonde. Met afgrijzen keek hij naar zijn broek. Godverdomme, had je niet eerder kunnen zeggen dat je nog maagd was! riep hij woedend.

Mijn pantalon is helemaal verpest!

Belinda huilde zachtjes en zag niet hoe de dokter bij de wastafel verwoede pogingen deed om de vlekken uit zijn broek te verwijderen.

Die avond wachtte Geert tevergeefs bij de poort van het ziekenhuis.

Na deze parels van "medische literatuur" is het duidelijk dat de tijd van praten nu voorbij is. Dat geëvalueer: ja zeggen en nee doen. De beker van de verzoeking is nu tot de laatste druppel leeggedronken. Onderwijsgroepen zakken in een poel van landerige verveling, omdat ze gedwongen worden zich bezig te houden met afstompende en slaapverwekkende casuïstiek. Tegen uitdrukkelijke wens van studenten in beginnen revisionisten als van der Vusse colleges te geven. De KSF zal met ingang van komend studiejaar grootscheeps alternatieve blokboeken uitbrengen met goed materiaal. Inspirende stof waar mee te werken valt: in de onderwijsgroep, thuis solitair of met zijn tweeën, laat dit een voorproef zijn van wat jullie komend jaar kunnen verwachten.

Kritische studentenfractie.

de nieuwe tachtigers

In de Nederlandse literatuur zijn schrijvende artsen geen zeldzaamheid. Frederik van Eeden, Jan Slauerhoff, Simon Vestdijk, M. Vasalis, om enkelen van hen te noemen. Frederik van Eeden, gevestigd als arts in Bussum, had een psychotherapeutische kliniek in Amsterdam. Vasalis was eveneens als psychiater werkzaam. Slauerhoff heeft jaren als scheepsarts dienst gedaan. Op een van zijn reizen langs Zuid-Amerikaanse havens heeft hij zelfs een ware Argentijnse hoer als verjaardagskadoetje voor zijn literaire vriend Eddy du Perron naar Europa verzonden. Vestdijk is na zijn studie eveneens korte tijd werkzaam geweest als scheepsarts. Hij zag al vroeg in dat hij niet geschikt was voor het uitoefenen van een medische praktijk en wijdde zich geheel aan de literatuur. Een proefschrift door hem geschreven over een psychiatrisch onderwerp, werd nooit verdedigd en is tientallen jaren later onder een dikke laag stof in zijn burola teruggevonden. Van Eeden, Slauerhoff en Vestdijk zijn reeds dood. Is er een nieuwe generatie dichtende en schrijvende artsen opgestaan om hun opgevallende plaatsen in te nemen? Landelijk gezien zeker niet. Onder de jongere literatoren is er geen met een gedegen medische opleiding. Mensen die weten waar zij over schrijven. Wij hebben de indruk dat deze situatie zal veranderen, dat de lakune vanuit Zuid-Limburg opgevuld gaat worden. Regelmatig wordt de redactie van Maffius verrast met een gedicht van een medisch student. In sommige gevallen bezitten de literaire werken die ons bereiken, de kenmerken van de vorige generatie tachtigers, soms zijn zij maatschappelijk geëngageerd.

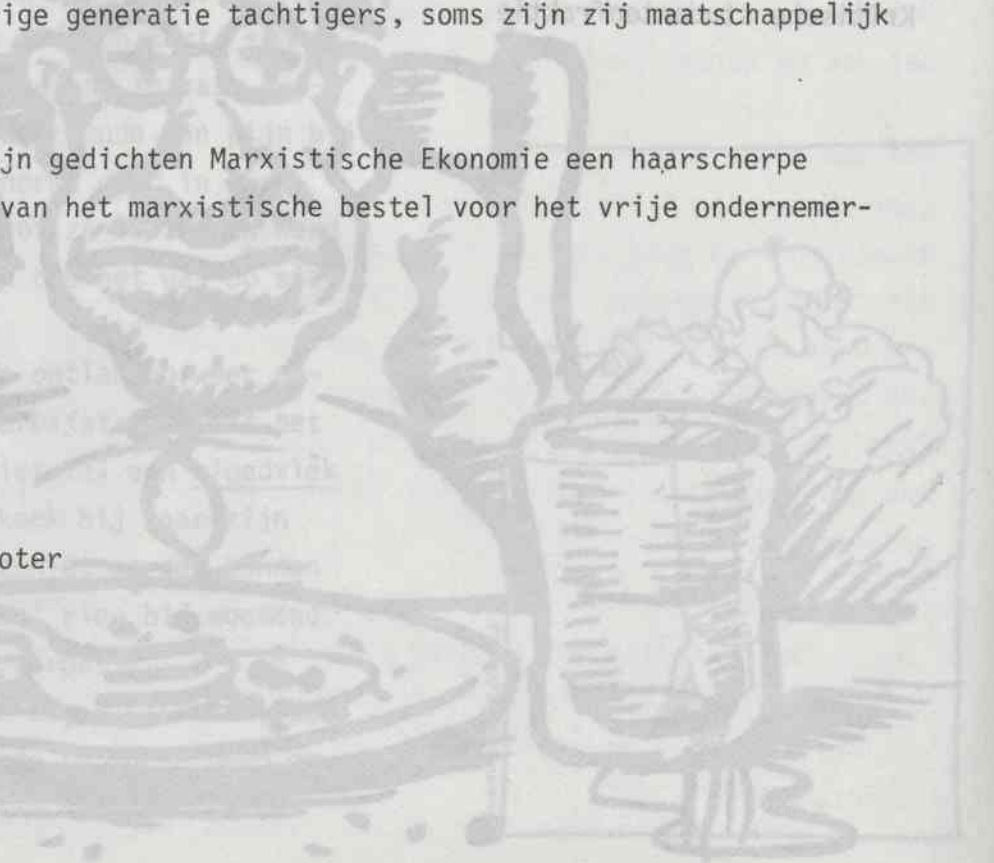
Sep Reutthe geeft in zijn gedichten Marxistische Economie een haarscherpe analyse van de gevaren van het marxistische bestel voor het vrije ondernemerschap van de medikus.

Marxistische Economie

Wawaawaar!

Zich waar maken, en
de gebruikswaarde is groter
dan de ruilwaarde,
raar maar waar.

De waarde van de waar,
niet in de Ware Wereld,
maar in de warenwereld,
neemt toe.

Als het ware....

Deze extra, pardon ekstra waarde,
noemt men meerwaarde. Hoe waar?

Echt waar! !

Heel in de verte neuriede Van Ostayen mee. Soms blijft het engagement dichterbij huis en richt zich op dit onderwijssysteem en de medische fakulteit. Geert Tillemans in zijn "Poesie Medicale of Reflekties van een 2e jaars II":

Attitude ver-/ont WIKKELING

Geschreven in het RUL-banier
noodzaak voor ieder medikus-in-spe

permanente introspektie,

open staan voor groepskorrektie.

niets ontziende "ego-konfrontatie" via video,

pogen in het zadel te blijven: wetenschappelijk gestoelde rodeo:

jezelf knevelen, je poten uitslaan,

hard vallen en weer opstaan.

strijd in de arena van de (medische) ethiek

eigen normen en waarden beoordeeld door het publiek:

gejuich en applaus als stimulans,

gejoel: het leggen van een krans!

ieders einddoel: de zege!

te bereiken langs vele wegen:

zanderig of geplaveid;

proces in de tijd.

die overwinning geeft je die greep

op eigen visies en handelen,

voor de één kontinuu hardlopen; voor de ander louter wandelen

toch samen over de streep?

Volgens een kenmerk van het streven van de tachtigers dient vorm en inhoud één te zijn. Hierin is Tillemans redelijk geslaagd. (Suggestie: vervang "het RUL-banier" door "een RUL-WC", dan is het rijmen ook OK).

Een tweede kenmerk van de tachtigers om uiting te geven aan persoonlijke gevoelens, treffen wij aan in het gedicht "Adolescentie" van Sep Reutthe (again):

Adolescentie

Op weg
naar binnen en naar buiten
klaart de lucht op,
trekt de nevel weg,
valt het Massale uiteen in
partjes, die weer verpulveren
en verdampen.

De opklaring heldert op,
schept ruimte,
ruimt de delen op en
veroorzaakt een duidelijke leegte.
Te begrijpen en onbegrijpbaar.
Een duistere, ondoorzichtige,
heldere, serene, zware leegte.

Ook in het gedicht "Donkere Wolken" dat ontstaan is in een gillerige bovenkamer van een Anonymus wordt op virtueuze wijze de allerpersoonlijkste uitdrukking gegeven aan de allerpersoonlijkste ontroering, om de woorden van Kloos te lenen:

Donkere Wolken

Het grilligerige boventafel
een grote lach
verlegenheid
een rode kleur
het negatieve
van de wijs gebracht
daarom
het noodlot ^(C)
krachtvoer voor de eenzame denker.

Kunst is passie, hartstocht, leert ons Van Deyssel. In deze categorie hebben wij

voor u een kort gedicht, geschreven door een schrijvende studentenkollektief op een hunner verblijven in Davendisse (België):

Met haar zeeblauwe ogen
in zijn zeemleren nek
begon zij België te haten
werd zij er haast gek.

En na al dat wandelen
had zij hem nog niet plat
ze stopte 'm vol amandelen
met haar blik op zijn wrat.

De laatste strofe intrigeert ons mateloos. Had ie nou echt zo'n kleine ter grootte van een wrat? En een buik vol amandel na al dat gewandel. Wat een emoties, wat een hartstocht.

U ziet het, de oogst is nog te gering om te konkluderen dat zich onder de nieuwe tachtigers veelbelovende artsen bevinden. Stuur u daarom, medici en medisch studenten, uw gedichten en novellen naar ons blad. Wij zullen onze kolommen voor u openen en u krijgt een faire kans.

Henkie Pell en Gerrit Fuss.

FAMILY PLANNING

In de februari-aflevering van Maffius liet 5e-jaars student Leo Schouten zijn licht schijnen over de family planning als een van de grote gezondheidsproblemen in de Derde Wereld. Onderstaand de reactie daarop van Bas van Eynatten, die de analyse te globaal en neutraal vond, waardoor hij een goed beeld van de werkelijke situatie gemist had.

Vandaar zijn reactie die een aanvulling geeft vooral door de sociaal-kulturele kontekst in de beschouwing te betrekken, waarin de Derde Wereld-landen met wisselend succes family planning bedrijven.

Allereerst wil ik ingaan op een aantal pronatale factoren, die in het algemeen in vele derde wereldlanden voorkomen.

Alle volken zijn pronataal. Dit is zeer duidelijk vanuit het grote succes dat de menselijke voortplanting heeft gehad en nog steeds heeft. Om het voortbestaan van het soort te waarborgen hebben alle volken ter wereld een aantal waarden en normen in hun samenleving (cultuur, religie etc.) gebouwd om deze pronataliteit te aktualiseren.

Dit is vooral duidelijk te zien in de waarde die een kind in de derde wereld heeft, deze is duidelijk verschillend met die van de eerste wereld. Een aantal hiervan zijn:

1. - Prestige. Voor vele kulturen is het belangrijk voor de ouders om veel kinderen te hebben omdat dit hun prestige verhoogd.

Terwijl in het Westen prestige vooral gericht is op oriëntatie naar de toekomst met name naar produktie, geld, ontblooiing en creativiteit geldt dit niet in dezelfde mate voor de derde wereld. Hier is prestige gericht op de tegenwoordige tijd en streeft men naar bezit. Men wordt aangezien naar het aantal koeien, geiten, kinderen, vrouwen etc., dat men heeft.

2. - Sociaal economische waarden van het kind.

- Kinderen verzekeren een continuering van de familie en van de stam.
- kinderen leveren arbeid. In de derde wereld waar het grootste gedeelte van de bevolking op het platte land woont en werkt, in feite iedereen zodra ze kunnen lopen. Elk kind betekent een bron van produktie en wordt opgenomen in het arbeidsproces. Het idee dat het onverantwoord is om minderjarige laten werken bestaat in de derde wereld niet.

- Kinderen betekenen een ouderdomsvoorziening en verzekering. Zij verzekeren een goede oude dag. Dit omdat de sociokulturele waarden "have respect for your elders" hier erg sterk leeft.
- Kinderen betekenen voor de ouders (vooral in India) een genot, familieleven heeft ook een zeer hoog aanzien in deze landen. Dit is dus in tegenstelling met het Westen waar in feite elk extra kind als een belasting wordt gezien.

3. - Religie. Godsdienstige waarden oefenen een grote invloed uit en spelen vooral een grote rol in Latijns Amerika. B.v. vader- en moederschap worden verheven tot iets groots en goeds, het is een christelijk ideaal. God de Vader zorgt voor ons kinderen en de vader wordt gezegend met het aantal kinderen, die hij heeft en de vrouw met het aantal kinderen die zij hem schenkt. Religie ondersteunt dus het aantal kinderen. Ook is abortus tegen het kerkelijk gezag.

4. - Rol van de vrouw. Sociokulturele factoren zijn voor het grootste gedeelte gebonden aan een mannelijke dominante maatschappij. Dit betekent dat de man bepaalt wat het ideale aantal kinderen is. Een vrouw wordt in haar waarde bepaald o.a. door het aantal kinderen dat zij haar man kan geven. Een vrouw die niet op deze manier produktief is wordt gezien als een "social outcast". Ook mag de vrouw niet zelfstandig bepalen of zij een abortus wil. Gelegenheden voor onderwijs, ontwikkeling etc. zijn lang niet zo uitgebreid voor vrouwen als voor mannen in deze landen.

5. - Vervreemding van het Westen en nationalistische ideologieën.

Family Planning wordt in vele landen ingevoerd door de Westerse wereld. Deze wordt vaak gezien als een machtige reus, zowel in bevolkingsaantal als in economisch opzicht, die Family Planning probeert in te voeren en op te dringen met imperialistische zucht naar dominantie en exploitatie. Hierbij speelt ook nog, dat als iets wordt ingevoerd dat nieuw en onbekend is, het als vreemd en fout wordt ervaren. Dit soort van ontwikkelingen hebben als gevolg een vervreemding van het Westen en het kweken van monopolistische ideologieën.

6. - De mate van motivatie van plannen uit bestuurlijk en organisatorische organen van deze landen (dus leraren, artsen, vroedvrouwen, parlementariërs etc.), heeft ook een zeer grote invloed. Dikwijls is het zo dat deze personen ook vast zitten in dezelfde cultuurpatronen en pro-nationalistisch zijn, waardoor het invoeren van Family Planning niet vergemakkelijkt wordt.

De kans voor het succes hebben van Family Planning kan uitgedrukt worden in een simpele formule: $X - Y = Z$

X = Complete gezinsgrootte. Het aantal levende kinderen, die de moeder bij 45 jaar werkelijk heeft, dit is dus niet haar ideaal.

Y = Ideale gezinsgrootte. Het aantal kinderen die de man en vrouw willen hebben bij het starten van een gezin.

Z = Het aantal ongewenste kinderen.

De betekenis van deze formule is dat als:

- X groot is zal Family Planning succes hebben.
- X in de buurt van Y ligt dan heeft Family Planning geen succes en kun je er beter mee ophouden, het zal toch weggegooid geld zijn.
- X kleiner is dan Y (Z negatief) kun je beter niet beginnen.

Een aantal landen kunnen als voorbeeld worden genomen:

1. India; in dit land is X groot en hier heeft Family Planning dan ook in zekere mate een redelijk succes.
2. Kenya; in dit land heeft Y een grootte van 6,6 (dit is het hoogste getal ter wereld) en X is 6,9. In dit land heeft Family Planning dus geen zin, wat zeer duidelijk is. Het gezin heeft de kinderen, die zij wenst.

Dit zijn dan een aantal redenen waarom Family Planning in een groot deel van de derde wereld geen succes heeft, vooral in de landen waar deze "services"

vrijwillig zijn.

Het blijkt dus dat je met de IUD en de pil weinig of niets bereikt. Om deze redenen zet ik dus vraagtekens en twijfels bij de uitspraak van ex. president Johnson, dat 5 dollar geïnvesteerd in Family Planning meer opbrengt dan 100 dollar geïnvesteerd in andere vormen van ontwikkelingshulp.

Waar liggen dan de mogelijkheden? Volgens o.a. Berelson liggen zij in die methodes die hij "Beyond Family Planning" noemt. Een aantal van deze methodes zijn:

- 1) Onderwijs heeft twee belangrijke functies:
 - a) Verandering van kulturele waarden (door voorlichting inzicht etc.)
 - b) Uitstelling van huwelijk. Hoe hoger en hoe meer onderwijs hoe langer het kinderen krijgen wordt uitgesteld.
- 2) Emancipatie van de vrouw. De rol van de vrouw zou drastische veranderingen moeten ondergaan. Zij zou een uitgebreidere deelname moeten hebben in de maatschappij buiten haar huis. Dit heeft een positief gevolg voor Family Planning.
Ook zou er voldoende gelegenheid moeten zijn voor het volgen van onderwijs.
- 3) Verandering in de familiestructuur. De zogenaamde "extended family", waarin familieleden vooral georganiseerd is rondom een onvoorstelbaar groot aantal leden heeft negatieve consequenties op ontwikkeling. Het is niet geconcentreerd rond de kinderen en is emotioneel en economisch zwak.

Een familieleven geconcentreert rondom het primaire gezin heeft een positieve invloed op het plannen van het gezin. Het is meer gericht op de kinderen wat betreft aantal, tijdsbesteding, emotionaliteit, man/vrouw relatie, geldbesteding en onderwijs. Dit soort van gezin ontstaat echter door Westerse invloed.

- 4) Huwelijk. De vrouw is het vruchtbaarst tussen 17 en 25 jaar. Dit betekent dat het opschuiven van de leeftijd van het in huwelijk treden een beperking van het kinderaantal tot gevolg heeft.
Verandering van sexuele rollen, zodat zij niet puur gericht zijn op voortplanting, heeft ook een gunstig effect.
- 5) Urbanisatie. Dit brengt een tal van additionele problemen met zich mee, die van invloed zijn op het tijdstip van het starten van een gezin en gezins-aantal. Een aantal factoren, die van invloed zijn: huisvesting, niet traditionele werkgelegenheden, een kapitaal gerichte economie, onderwijs etc.
- 6) Invloed van de staat en bestuurlijke organen. De wet heeft een bijzonder grote invloed op geboortecijfers; en kan enorm veel doen wat betreft geboortenregeling.

Voorbeelden hiervan zijn:

- a) de kerk (bijv. Paus) kan religieuze waarden veranderen, o.a. door abortus te legaliseren.
- b) Door het invoeren van bepaalde regelingen, zoals betalen van kinderbelasting, het beschikbaar stellen van arbeidsplaatsen voor werknemers met een beperkt aantal kinderen, belonen van vrijwillige sterilisatie etc.

Landen die met deze methodes nogal wat succes gehad hebben zijn de tweede wereldlanden (oostblok) en een aantal derde wereldlanden. Omdat de nadruk in dit artikel op de derde wereld ligt zal ik als voorbeeld India en China nemen.

China heeft bijzonder veel succes. Het propageert Family Planning, zowel intern als extern. Een reductie in het kinderaantal is bereikt doordat China een drastische kulturele verandering heeft ondergaan (een zogenaamde revolutie). Van belang is o.a.

- 1) Er is geen kinderbijslag, alleen maar belasting.
- 2) Abortus is toegestaan en wordt uitgevoerd op verzoek van de vrouw. Zij hoeft hiervoor niet naar een kliniek, maar het wordt door de dokter met een onvoorstelbare simpele ingreep bij haar thuis uitgevoerd.

- 3) Sterilisatie is legaal, er zijn geen taboes hierover.
- 4) Ouderschap wordt niet meer gewaardeerd. het gezinsleven heeft hier geen bijzonder grote status. Meerdere kinderen worden gezien als anti-sociaal, anti-staat en anti-volk. Vrijgezel zijn heeft weer meer aanzien.
- 5) Het aanvallen van verschillende oudere traditionele kulturele waarden, o.a. de rol van de vrouw.
- 6) Betrokkenheid van de bevolking. Dit wordt gestimuleerd door de Communistische partij, bijv. door de vorming van lokale kleine die autonoom hun eigen kinder geboorte kunnen regelen. De partij stelt vast hoeveel kinderen er geboren mogen worden per 1000 van de bevolking. De groepjes stellen dan vast wie en wanneer er een kind mogen krijgen.

Ook in India heeft de regering een grote invloed op het kinderaantal. Enkele voorbeelden zijn:

- 1) Werkgelegenheid wordt verhoogd voor werknemers met een gering aantal gezinsleden.
- 2) Het verleggen van de leeftijd van het in huwelijk treden. Deze is voor vrouwen 18 jaar en voor mannen 25 jaar.
- 3) Sterilisatie is legaal en wordt beloond bijv. met een radio.
- 4) Abortus is legaal op indicatie van de vrouw

Met dit artikel heb ik getracht duidelijk te maken waar zo ongeveer de factoren liggen, die een drempel vormen voor het slagen van Family Planning.

Argumenten, dat onderontwikkeling gezocht moet worden in politiek-economische verhoudingen tussen de Westerse en de derde wereld en dat deze puur de schuld van de Westerse wereld is, is natuurlijk overdreven en idioot.

Vanuit economisch standpunt gezien betekent veel kinderen armoede, honger, ziekte, dood en onderontwikkeling. In dit opzicht zou een actief ingrijpen in de bevolkingsgroei wel gerechtvaardigd zijn.

Bas van Eynatten.

- Literatuur: - The achievers small family - S.C. and P. Caldwell.
 - Motivation and Family Planning - F.O. Bickwell + D. Ch. Walsh
 - Transcultural aspects of Family Planning - S. Fleck M.D.
 - Lessons from the Chinese experience - Pi-Choo Chen en
 A.D. Miller

MEDISCH COMITE NICARAGUA

MEDISCH COMITE NICARAGUA GAAT ZIEKENHUIS IN BLUEFIELDS HELPEN.

Het Medisch Comité Nicaragua heeft na de Nicaragua-manifestatie van 1 februari de daad bij het woord gevoegd. De Maastrichtse afdeling van het comité heeft besloten zijn bijdrage aan de opbouw van de Nicaraguaanse gezondheidszorg te leveren door het Bluefields-project te adopteren. Over de aard van het project en de broodnodige steun die vanuit Maastricht aan het ziekenhuis in Bluefields zal worden verleend volgt hieronder een bijdrage van comitélid Jos Dirx.

Bluefields is een stad in het minder ontwikkelde zuidoosten van Nicaragua. De enige verbinding met de westelijke provinciën wordt gevormd door rivieren en smalle, moeilijk begaanbare paden. Bluefields (20000 inwoners) is de hoofdstad van Zelaya-Sur een oerwoudrijk distrikt dat ongeveer 70000 inwoners telt waarvan 97% analfabeet is. Verscheidene rassen en stammen (indianen, blanken en de negerbevolking) leven in dit gebied, elk met eigen kulturele waarden en normen. De meeste van hen zijn woonachtig op het platteland langs de oevers van de talrijke rivieren waar ze middels primitieve landbouwtechnieken een stukje grond pogen te bewerken. Een groot gedeelte van de mensen vertoont ernstige ondervoedingsverschijnselen. Tuberculose, malaria en parasitaire aandoeningen komen frekwent voor en vorig jaar nog, betekenden een mazelenepidemie de dood voor velen.

Gezondheidszorgbehoeftes

Het ziekenhuis "San Pablo" te Bluefields is een departementaal ziekenhuis van een oude houtkonstruktie dat het totale Zelaya-Sur distrikt van medische zorg voorziet. Het beschikt momenteel over 166 bedden en verleent hulp op het gebied van kindergeneeskunde, orthopedie, gynaecologie en verloskunde (1800 akute gevallen, 5500 externe konsulten, en 70 chirurgische ingrepen per maand). Het aantal konsulten is sinds de revolutie met 300% vermeerderd. Twee nieuwe centra voor kindergeneeskunde zijn onlangs geopend en er is een totaal van 51 bedden aan de diverse afdelingen toegevoegd.

Er bestaat een project voor de bouw van een nieuw ziekenhuis (100 bedden) met faciliteiten voor interne geneeskunde en chirurgie. Terwijl het oude ziekenhuis dienst blijft doen op het gebied van moeder en kind zorg.

hierbij heeft men met name grote behoefte op dit gebied aan chirurgisch materiaal dat sinds de bouw van het San Pablo ziekenhuis nooit vernieuwd is. De uitrusting waar men op dit moment over beschikt is onvoldoende en oud. Verder is er een project lopende dat de medische verzorging aan de geïsoleerd gelegen dorpjes op het platte land probeert op te zetten d.m.v. mobiele medische brigades. Men denkt hierbij aan: het ontwikkelen van activiteiten in preventieve zin met name vaccinaties, voorlichting met betrekking tot zwangerschap en moeder-kindzorg, voedingswaardeleer en plaatselijke hygiëne, stimuleren van deelname van de politieke organisaties aan de oplossing van gezondheids(zorg) problematiek en natuurlijk de curatieve medische zorg. In dit verband worden, door gebrek aan technisch gekwalificeerd personeel ook "Lideres de Salud" opgeleid. Dit zijn personen die vrijwillig assistentie willen verlenen in de gezondheidsdiensten van hun comunidad (dorpje) en die na het volgen van een elementaire cursus in staat zullen zijn aan de meest urgente problemen het hoofd te bieden. Zij krijgen daarbij tegelijkertijd een voorlichtingsfunctie toebedeeld. Dit jaar starten vier cursussen met een capaciteit van totaal 140 lideres uit de sectoren Bluefields, Paiwas, Rio Grande en Karawala.

Het is natuurlijk duidelijk dat voor een dergelijk groot project grote materiële behoeftes bestaan die variëren van motorboten tot muskietennetten, vaccins, injectienaalden, AV-materiaal, stetoskopen etc.

Een derde project betreft de tandheelkundige voorzieningen van Zelaya Sur. De actuele situatie is zodanig dat er in het hele distrikt één tandheelkundecentrum is, met slechts de mogelijkheid om tanden en kiezen te trekken vanwege het erbarmelijk slechte materiaal. Reparatieve of preventieve werkzaamheden zijn derhalve onmogelijk. Men wil nu twee nieuwe centra voor tandheelkundige hulp gaan openen, waarvan één in Bluefields, om vooral de cariesproblematiek (90% van de bevolking!) te bestrijden. Een tandheelkundige uitrusting is daarbij natuurlijk een eerste vereiste.

Wat gaan wij doen?

Er is ons bij monde van Elvira de Gonzalez, door het ministerie van gezondheidszorg gevraagd onze activiteiten voornamelijk te richten op het vernieuwen en aanvullen van chirurgisch materiaal voor het Sam Pablo ziekenhuis. Eén container is reeds vertrokken naar Bluefields en begin juni gaat de volgende. Dit zijn allemaal tweedehands spullen die we via de enthousiaste medewerking uit de regio konden verzamelen. Verder zal het hopelijk grote geldbedrag dat we via de acceptgiro-actie hopen te ontvangen eveneens aan (nieuw!) chirurgisch instrumentarium besteed worden. Overigens bestaat nog steeds de mogelijkheid geld over te maken op giro-nummer 4143009 t.n.v. Stichting Medisch Comité Nicaragua te Utrecht onder vermelding van "Projekt Bluefields". Steun de Nicaraguaanse wederopbouw en daarmee de revolutionaire ontwikkeling van een heel continent.

Namens Medisch Comité Nicaragua

Jos Dirkx.

KRAKEN

POLITIEK FORUM OVER KRAKEN IN MAASTRICHT.

Op dinsdag 27 mei organiseren KOKO (studentenvereniging) en NSEM (nieuwe studenteneenheid Maastricht) een politiek forum met als thema kraken in Maastricht. Deze avond is een vervolg op het forum dat NSEM en KOKO organiseerden op 25 september van het afgelopen jaar. Een aantal vertegenwoordigers van Maastrichtse politieke partijen en van een woningbouwvereniging diskussieerden toen over de huisvestingsproblemen van één- en tweepersoonshuishoudens in onze stad. De huisvestingsproblematiek is opnieuw aktueel geworden door de recente krakersakties in Amsterdam en door de reactie van de overheid in het land op de krakersakties. Met deze avond hebben we een aantal doelen op het oog:

- Informatie te verschaffen over de huisvestingsproblemen.
- Een licht te werpen op de oorzaken van de leegstand van huizen en het beleid dat door verschillende instanties wordt gevoerd ten aanzien van de leegstand.
- Te registreren hoe er wordt gedacht door voor- en tegenstanders over het verschijnsel kraken.
- Vele andere aspecten van het kraken: juridisch, het inzetten van mobiele eenheid etc.

Voor dit forum hebben we een aantal inleiders uitgenodigd. Deze mensen komen uit groeperingen, zoals de gemeentepolitie, het gemeentebestuur, de krakersbond, de justitie, de huiseigenaar etc. Op het moment dat dit stuk geschreven wordt, zijn de namen helaas nog niet met zekerheid bekend.

Voorzitter van het forum zal de heer Dr. J.G.H. Tans zijn, die ook al drie eerdere politieke fora aan deze universiteit met enthousiasme en succes heeft geleid.

In stencils, in de KOKObrief, in de krant en op affiches kunnen jullie nadere informatie over dit forum aantreffen, maar in je agenda kun je het nu al noteren.

DINSDAG 27 MEI OM 20.00 UUR IN DE AULA FORUM OVER KRAKEN IN MAASTRICHT.

Tot ziens,

Luc de Witte

Richard Starmans

Leo Schouten

GERARD'S VERDRIET

STRUKTUURPLAN

Als ik niet zo'n diepgewortelde afkeer van rekenen had gehad was ik zeker architect geworden. Kreatief beroep, een beetje kunstenaar eigenlijk, maar zonder contraprestatie en met een flinke bolide voor de deur. Met als unikum toestemming en middelen al bij leven en welzijn monumenten ter eigener nagedachtenis te mogen oprichten. Geen zorgen dus dat men je postuum zal eren met een afzichtelijk standbeeld, vervaardigd door één of andere weinig begaafde collega.

Architect, daar droomde ik dus nog wel eens van. Tot voor kort, moet ik er wel meteen bij zeggen, want sinds de presentatie van het structuurplan voor het Akademisch Ziekenhuis Maastricht-met-aanhangsels heeft mijn adoratie van die stiel wel een gevoelige knauw gekregen. Hoe bestaat het, vraag ik me stilletjes af, dat men zo'n gebrek aan ideeën op zoveel geschept papier in zoveel-kleurendruk durft te presenteren.

Meewarig word ik echter van achter de donkergroen gedekte tafels opgenomen. Groot geworden in de provotijd schat men in, misschien zelfs nog kabouter geweest, zonnevlugje naar Parijs in mei '68: daar groeit 'ie nooit meer overheen. Toch wordt het me allemaal geduldig uitgelegd: het plan is maar voorlopig, er is alleen maar rekening gehouden met de instant-programmatuur en de Westerplanning, dus er kan nog van alles veranderen. Moet er zelfs van alles veranderen, want er is nog geen rekening gehouden met randvoorwaarden, zoals bijvoorbeeld de bouwhoogte, die in het bestemmingsplan Randwijck zullen staan. Ons ontwerp zou, mmm.... la's kijken, ja, op zo'n 56 meter hoog uitkomen, dat is bijvoorbeeld, ha, ha, drie DGD gebouwen boven op elkaar. Dat is wat te veel natuurlijk.....

Zoals het geen zin heeft te trachten een windei te pocheren, zo zinloos is het ook

op dit structuurplan in te gaan. Het is, zoals al haast traditie in Maastricht, alleen maar een vlaggetje om mee naar Den Haag te zwaaien. Hoehoe, we zijn klahaar, krijgen we nu de centjes? Het waanzinnig grote formaat van het boek en de vrolijke kleurtjes worden nu ook duidelijker: zelfs een politicus moet eraan kunnen afzien dat hier iets groots verricht is.

In 1971 lag de zaak merkwaardigerwijs net omgekeerd. Men wist nog nauwelijks hoe de MFM eruit zou komen te zien en niemand kon zich voorstellen hoe moeilijk Annadal te akademiseren zou zijn. En toen kwam daar een joviale geste uit Den Haag: toestemming en middelen om vast te beginnen met de nieuwbouw van het ziekenhuis.

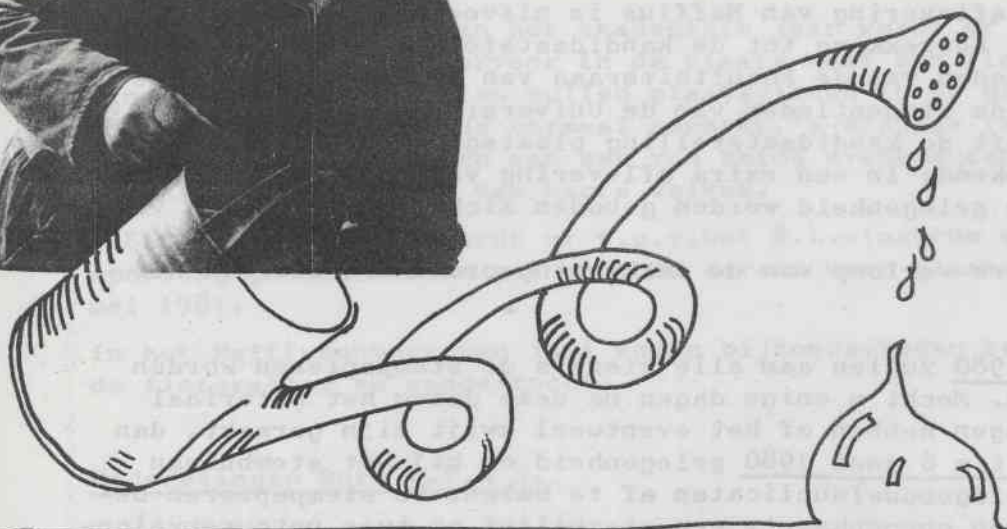
Tans en zijn Commissie Voorbereiding MFM wezen het aanbod echter af: men zou eerst een geheel nieuw concept voor de (regionale?) gezondheidszorg plus medische fakulteit uitwerken en dan pas gaan bouwen. Maar iedereen timmerde voort aan zijn eigen toko, knutselde in zijn vrije tijd aan het onderwijs en vergat over die te akademiseren gezondheidszorg na te denken. Zodat we nu met een Basisfilosofie AZM zitten die op niet veel meer berust dan één congresje. En over wenselijke vormen van integratie van fakultair onderwijs, onderzoek en de patiëntenzorg is men zich eerst zeer kort geleden het hoofd gaan breken.

Kans gemist dus? Ja, maar zeer waarschijnlijk niet de laatste. Want de mogelijkheid dat "de regering" - welke dat nu is of straks mag zijn - zomaar een Akademisch Ziekenhuis op basis van ruwweg $3/4 \times$ de Westerplanning in Maastricht zet lijkt me vrijwel uitgesloten. Kortom: tijd en motieven te over om alsnog iets origineels te bedenken. Vooral ideeën die de academische gezondheidszorg goedkoper kunnen maken dan in een "Westerziekenhuis" gebruikelijk is zullen de regering ten zeerste aanspreken. De RL heeft destijds het "voordeel van twijfel" over haar bestaansrecht gekregen door het onderwijs op een oorspronkelijke manier aan te pakken. Het enige, dat Maastricht en de regio Zuid-Limburg het recht kan verschaffen op een nieuw Akademisch Ziekenhuis, is een even oorspronkelijke en vernieuwende aanpak van de geakademiëerde gezondheidszorg als destijds voor het onderwijs is verkozen. Woorden als "Snelprogrammering" en "Westerplanning" zijn daarbij net zo beladen als voor de onderwijspioniers "kollegerooster" en "praktikumzaal" waren. Laten we ten minste nog één keer laten zien dat we in Maastricht zelf iets kunnen bedenken. Alleen een plan dat eruit springt kan meer dan stof vergaren.

Gerard Majoor.

Kruidje roert me Wèl

Wanneer u in het gelukkige bezit bent van een tuin, dan kunt u naast de groentetuin ook kruiden kweken, maar als u enkel een siertuin bezit staat b.v. tussen forsythia en de jasmijn enz. (als er maar voldoende licht aanwezig is) salie, lavendel of een bonenstruikje niet onaardig. Tijm staat ook goed in rotstuinen, terwijl selderie en peterselie niet misstaat tussen de bloemen. Dille is een wondermooie plant door zijn blad en later door de zacht gele bloemschermen. Wie niet in het bezit is van een tuin, maar wel van een balkon of binnenplaats kan in bakken, kistjes, schalen en potten, kruiden kweken. Maar voordat men de grond er in aanbrengt moet er onder in de bak enkele gaten worden gemaakt ter grootte van een potlood, zodat het overtollige regenwater kan wegvloeien. Het voordeel van bakken en potten op het balkon is, dat deze gemakkelijk kunnen worden gekeerd naar de zon, regen of schaduw, al naar behoefte. De meeste kruiden worden in april of mei gezaaid. Gebruik in bakken enz. luchtige grond, en wanneer u na het inzaaien van de kruiden de bloemen water geeft, geef dan op het balkon of binnenplaats de kruiden ook water met een fijne broes op de gieter. Zelf heb ik verleden jaar van oude kistjes (verpakkingsmateriaal) bij mij thuis op het balkon met succes kruiden gekweekt n.l. rozemarijn, tijm, bieslook, bonekruid, peterselie en snijselderie. De gegevens van de kruiden krijg ik niet uit *Kruidje-roer-me-wèl*, maar wel uit *Kruidje-roert-me-wèl*! Daar is de T aangebracht van kruidenthee! Maar nu iets over bieslook. Bieslook is door de eeuwen heen een geliefd tegengif geweest bij vergiftigingen en een geneesmiddel tegen bloedingen. Plantwijdte: 20 cm, hoogte: 30 cm. Gebruik de pijlvormige blaadjes voor: gestoofde komkommer, brusselslof, koolraap, wortelen, tomaten, salades, boter, mayonaise, slasaus, groene botersaus, eieren en kaaspannekoeken. Bieslook is een blijvende plant.

VERKIEZINGEN

In de vorige aflevering van Maffius is uitvoerig ingegaan op de procedure met betrekking tot de kandidaatstelling voor de verkiezing van de leden van de Faculteitsraad van de Faculteit der Geneeskunde en de studentleden van de Universiteitsraad.

Inmiddels heeft de kandidaatstelling plaatsgevonden en zijn alle kandidaten bekend. In een extra aflevering van Maffius, zal deze kandidaten de gelegenheid worden geboden zich aan de kiezers voor te stellen.

Wat het verdere verloop van de verkiezingsprocedure betreft het volgende:

- Op 27 mei 1980 zullen aan alle kiezers de stempapieren worden toegezonden. Mocht u enige dagen na deze datum het materiaal niet ontvangen hebben of het eventueel kwijt zijn geraakt, dan bestaat er t/m 6 juni 1980 gelegenheid om bij het stembureau (zolder hoofdgebouw) duplicaten af te halen. De stempapieren bestaan uit een oproepkaart, een stembiljet en twee retourenveloppen.

- Op 10, 11 en 12 juni 1980 vindt het stemmen plaats. Wie niet van de mogelijkheid gebruik wil maken zijn stempapieren per post aan het stembureau toe te zenden kan deze op genoemde data deponeren in de stembussen. Deze stembussen zijn geplaatst op de inzageplaatsen:

- * Abtstraat: dienst PZ/SB, kamer mw. Vromen;
- * Annadal: kamer hr. Greep;
- * Biomedisch Centrum: mw. Claus Hahn;
- * Hoofdgebouw: mw. Doyle (7e verdieping);
mw. Lasker (1e verdieping).

Medewerk(st)ers en studenten die in het buitenland wonen en die hun stempapieren per post aan het stembureau toezenden worden verzocht de retour envelop te frankeren.

- Op 13 juni 1980 zal in een openbare zitting van het stembureau de uitslag van de verkiezingen worden bepaald. Deze zitting begint om 08.30 uur en vindt plaats in kamer 1.23 van Vijverdal, gebouw Concorde.

Belangstellenden zijn hierbij van harte welkom.

Eveneens op 13 juni 1980 zal het stembureau de uitslag van de verkiezingen openbaar maken en wel om 14.00 uur in de aula van het hoofdgebouw.

- Het procesverbaal van de uitslag van de verkiezingen zal vanaf 23 juni 1980 ter inzage liggen op de inzageplaatsen. Van 23 t/m 27 juni 1980 kan iedere kiezer tegen deze uitslag in beroep gaan bij het College van Beroep. Het daartoe benodigde formulier is op de inzageplaatsen aanwezig.

G. Hensen.

Vijverdal (Vijverdal)

Krachttraining

Dit nieuwe onderdeel is sinds 14 april opgenomen in het programma l.v.&s. Getraind wordt in de krachttrainingsruimte van sporthal de Heeg, waar een multifunctioneel krachttrainingsapparaat staat opgesteld.

Training elke maandag van 18.30-20.00.

Het volgen van deze training heeft alleen maar zin indien men regelmatig komt. Inlichtingen: buro l.v.&s:tst.328

Congressen en cursussen

De Vrije Universiteit van Amsterdam organiseert bij gelegenheid van haar honderdjarig bestaan van 13 - 17 oktober een congres onder de titel 'Concern about Science; Possibilities and Problems'. Aan de orde komen de betrekkingen tussen wetenschappelijk kennen en andere vormen van kennis, ethische aspecten van wetenschap en hoe prioriteiten in deze te stellen zijn en hoe de ontwikkeling van de wetenschap te sturen is.

In Londen en Cambridge wordt van 30 november - 12 december een cursus gehouden over "Nutrition in health and disease". De cursus is bestemd voor artsen met 5 à 10 jaar ervaring, werkend in academische setting en met speciale belangstelling voor voeding.

De vereniging voor Beroepsonderwijs in Heerlen start in augustus met een applicatiecursus Industrie, Omgeving en Veiligheid. Deze cursus hoopt te voorzien in een behoefte aan opleidingsmogelijkheden met betrekking tot de veiligheid van het industriële milieu.

Verdere bijzonderheden over deze cursussen en congressen kunnen bij Voorlichting opgevraagd worden.

Voordrachten en Publicaties

H.Philipsen: Internationale vergelijking van welvaart, gezondheidszorg en levensduur. Het probleem van Galton. Gezondheid en Samenleving, 1^e jg. nr. 1, maart 1980.

De projectgroep Summatieve Evaluatie heeft op 19 maart in samenwerking met het Bureau Onderwijsontwikkeling van de Medische Faculteit van Leiden een exemplarische voortgangstoets volgens het Maastrichtse systeem afgenomen onder alle jaargangen studenten van de Leidse medische faculteit. M.Verwijnen heeft daarna voor deze faculteit een voordracht gehouden over dit evaluatiesysteem.

Studieduurverkorting

Het Faculteitsbestuur van de Faculteit der Geneeskunde heeft in zijn bijeenkomst van 11 maart een procedure vastgesteld die te volgen is bij verzoeken om studieverkorting en studie-onderbreking.

- Aanvragen daartoe moeten worden ingediend bij de Afdeling Onderwijszaken van de Faculteit der Geneeskunde.
De aanvraag wordt beoordeeld door de studieresultatencommissie; deze brengt advies uit aan het Faculteitsbestuur.
- Dit advies wordt door het FB geaccordeerd.
- Daarna deelt de Afdeling Onderwijszaken dit besluit aan de aanvrager mee en overlegt met hem over de praktische uitwerking ervan.

WETENSCHAP ALS ZOETE KOEK

Hoe leer ik boeiend en helder schrijven?

Elke vinding, elk onderzoeksresultaat en elke theorie gaat er bij iedere lezer als zoete koek in. Mits je - als wetenschapper - je taalgebruik verandert en aanpast aan de lezer. Op de T.H.-Eindhoven kun je leren om boeiend over 'wetenschap' te schrijven.

Aat Vervoorn en Piet Uit Den Bogaart, twee taalkundigen, organiseren elk jaar met dat doel een cursus 'wetenschapsvoorlichting'.

Als socioloog, weet ik nu - samen met negen ingenieurs en twee studenten - hoe ik beter zou kunnen schrijven.

Drie journalisten, die vaak over wetenschappelijke onderwerpen publiceren, vertelden hoe dat gaat.

GUUS

Onlangs vond ik bij de post een enveloppe van de T.H.-Eindhoven. Er zitten de notulen in van de laatste cursusbijeenkomst en een krante-artikel geschreven door Guus de Vries. Ik zat met hem op de cursus wetenschapsvoorlichting. In dat kader heeft hij een artikel gewijd aan: "Wachten in de polikliniek". Hij doet daarin verslag van een onderzoek. Het Eindhovens Dagblad, die het stuk heeft opgenomen, heeft er een foto bijgeplaatst van een stralende Guus.

Zonder de cursus wetenschapsvoorlichting had Guus waarschijnlijk volstaan met een artikel in een vakblad. Nu, na de cursus, is hij in staat ook krantelezers iets te vertellen over wat hij onderzocht heeft.

In een persoonlijke stijl brengt hij het onderzoek dicht naar de lezer toe. (Iedereen heeft wel eens in de polikliniek moeten wachten).

Of je wil of niet, je blijft lezen. Guus verhaalt boeiend. Voor je het zelf in de gaten hebt, heeft hij uitgelegd wat hij onderzocht heeft, hoe hij het gedaan heeft en welke conclusies hij getrokken heeft.

Guus gebruikt de juiste ingrediënten voor een vlot leesbaar artikel.

LES

Ik gaf me op voor de cursus om nog beter te leren schrijven. (Ik dacht dat ik er wat van kon).

Mijn pretenties zijn de grond in geboord. Er zal heel wat aan mijn schrijfstijl moeten veranderen.

Ik ben er achter wat er fout is.

Ik heb nu in de gaten waarom mijn vrouw iedere keer haar wenkbrauwen frons als ik haar trots mijn pennevruchten laat lezen.

Het is me nu duidelijk waarom in het algemeen de ene tekst wel leesbaar is en de ander niet om te pruimen.

De griezels van veel stukken zit in de zogenaamde 'ambtelijke stijl'. Het zijn niet alleen de moeilijke woorden. Het is niet alleen het vakjargon. Het is vooral de passieve stijl die stukken onverteerbaar maakt. Deze-manier-van-schrijven begint zinnen meestal zo: "Indachtig de bepalingen van het handvest en konstaterende ...". Er wordt soms beweerd dat"; "Overwegende de discussies".

(Ik maak me er zelf aan schuldig: Reden waarom ik op de cursus regelmatig gekapitteld word.)

De truc van een journalist, een boeiend schrijver of een verteller is heel simpel: Ze schrijven nooit zo.

Zelden maken ze zulke zinnen.

Hun-manier-van-schrijven is recht-toe-recht-aan. Hun stijl is actief.

De zinnen zijn bedrijvend: Er komen werkwoorden in voor.

In plaats van "overwegende", zetten zij: "Piet overweegt ...";

In plaats van: "Konstaterende dat ..." staat er: "Karin konstateert".

Maar de journalist doet nog iets wezenlijks: hij schrijft over personen.

Wetenschappers schrijven meestal in een onpersoonlijke stijl. Ze wringen zich in allerlei bochten om de klip (de persoon) te ontwijken. Het resultaat is er naar: de stukken zijn niet te lezen. (Soms is dat ook de bedoeling. Juristen, bijvoorbeeld, zijn de ware meesters van deze stijl. Stel je voor dat leken iets van hun teksten zouden begrijpen!)

Een boeiend verteller doet precies het omgekeerde: hij vertelt altijd over mensen.

PERSONEN

In de cursus 'wetenschapsvoorlichting' leer je dat je altijd over personen moet schrijven. De docenten dwingen je iedere keer man en paard te noemen. Hoe vaker je konkrete namen noemt (dus i.p.v. "de docenten": Aat en Piet), hoe lekkerder het stuk leest. Aat en Piet hebben het liefst dat je stuk vol staat met woorden als: "ik, jij, hij, zij, mijn, u of hen". Hun aantal is een graadmeter voor de beoordeling. Hoe meer persoonlijke woorden erin staan, hoe meer lezers geïnteresseerd zijn. ("Menselijke belangstelling" heet dat).

Je leert dat de aktieve-stijl-met-de-korte-zinnen en de "menselijke belangstelling" de basis vormen voor ieder leesbaar artikel. Dat geldt evengoed voor het bericht over een ongeluk, het verslag van een Nato-konferentie als voor een verhandeling over een nieuwe wetenschappelijke ontdekking. Je moet het alleen durven te doen.

LEAD

Een truc is alles-wat-belangrijk-is vóóraan te zetten. Ik was altijd gewend na een lange inleiding pas te komen met wat-ik-eigenlijk-wilde-zeggen. Als je boeiend wil schrijven, ben je verplicht met de kern van het hele verhaal te beginnen. (Journalisten noemen dat de lead).

De lead, als hij goed is tenminste, prikkelt; trekt de aandacht. Hij stimuleert je om verder te lezen. (Kijk de krant er maar op na!) De kunst - als schrijver - is dan

de vaart in het artikel te houden.
 Piet Uit Den Bogaart: "Het moet lekker
 weggelezen. Er mogen niet teveel uit-
 wijdingen in zitten."
 Als wetenschapsvoorlichter sta je
 steeds voor een dilemma: "Welke uitleg
 is nodig om het betoog te volgen,
 welke is overbodig."

Aat Vervoorn: "Het artikel moet ook
 smeugig zijn. Illustreer het verhaal
 met een persoonlijke noot, een leuke
 anekdote."

Het is erg moeilijk om zo'n nivo van
 schrijven te bereiken.

PRAKTIJKDOCENTEN

Het is oh zo makkelijk om weg te
 vluchten in ambtelijke, onpersoonlijke
 zinnen, waar je niet bij hoeft na te
 denken. Als je goed wil leren schrijven,
 moet je oefenen, oefenen en nog eens
 oefenen.

Rob Sijmons, wetenschapsjournalist van
 Vrij Nederland, begon zijn praatje voor
 ons als kursisten aldus: "Je moet niet
 bang zijn om op je bek te vallen."

Rob zegt dat je veel moet schrijven.
 Van de fouten die je maakt, leer je
 het meest. Hij is één van de drie
 praktijkdocenten.

Arie van Wijngaarden ("Schrijf zoals je
 tegen je moeder praat") en Caspar
 Schuurding zijn de anderen.

(Arie is hoofdredakteur van P.T. - Aktueel
 - een populair weekblad voor technici;
 Caspar is als wetenschapsjournalist ver-
 bonden aan de Brabant Pers).

Samen met de kursisten becommentariëren
 deze docenten de ingebrachte stukken.

En hoe. Van je artikel blijft geen
 spaander heel. Vooral dit drietal
 geeft ongezoeten kritiek.

Op een prettige manier leggen ze uit
 wat er fout zit. Ze geven aan hoe het
 anders kan. En verdomd, het werkt.

Ik ben, net als elke andere kursist,
 flink onderuit gehaald. Ik schrijf
 teveel 'ambtelijke' zinnen.

Ik moet leren aansprekender te
 schrijven. Mijn stukken zijn boven-
 dien te lang. Het artikel dat ik
 schreef over 'Jongerenhuisvestings-
 beleid' moet ik halveren.

De uiteindelijke beoordeling is
 bemoedigend. Als ik de kritiek ter
 harte neem, kunnen de artikels
 misschien in de krant.
 Ook andere kursisten boeken vooruit-
 gang. Maar we hebben moeten zwoegen.

TIJDSBESTEDING

De meeste tijd ben je kwijt met
 schrijven. Het kost ook de meeste
 inspanning. Je wil het immers goed doen.
 De kritiek hoor je al, voordat je één
 letter op papier hebt.

Verder ben je één middag per week kwijt
 aan de bijeenkomst zelf. Dan liggen
 de schrijfprodukten op de snijtafel.
 Je moet kommentaar leveren op de
 stukken van anderen.
 (De trein naar Eindhoven is een uit-
 komst; in een uur tijd kun je heel
 wat lezen).

Je moet er wat voor over hebben. Zeker
 op een vrijdagmiddag, op het eind
 van de week.

ILLUSIE

De cursus is de moeite waard.
 Tenminste, als je iets aan je taalge-
 bruik wil doen.
 Aat Vervoorn wil graag speciaal
 voor de RL een cursus organiseren -
 in Maastricht.

Eén illusie wil ik toekomstige kursisten
 alvast ontnemen: "Je zult er geen
 wetenschapsjournalist door worden."
 Caspas Schuurding: "Wetenschapsvoor-
 lichting is een vak, een ambacht."

Maastricht, 15 februari 1980

Ton Hameleers.

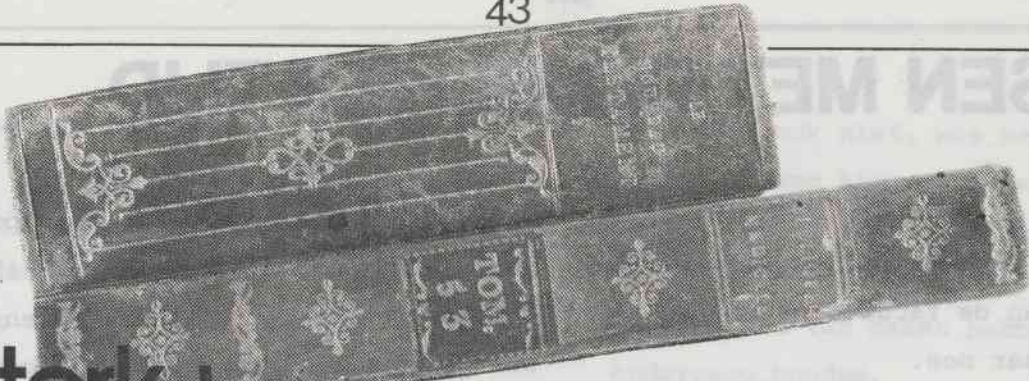
Een boekenlijstje:

- R. Flesch, Helder schrijven, spreken denken, Stap voor stap naar betere communicatie. (uit het amerikaans vertaald en bewerkt door M. Banis, M. Huismans, E. Klauw, Deventer 1977). Dit boek is een absolute topper. Het verscheen voor de eerste keer in 1946! Het heeft sindsdien nog niets aan betekenis ingeboet.
- A.J. Vervoorn, Kleine grammatika van de waanzin, gevolgd door richtlijnen voor het schrijven van onverteerbare verslagen door O. Rademaker, Lochem, 1977.
Een-ironische-handleiding voor diegenen die zich de ambtelijke stijl eigen willen maken.
- J. Renkema, Schrijfwijzer. Handboek voor duidelijk taalgebruik. Staatsuitgeverij, 's-Gravenhage, 1979.
Een boek om op je bureau te hebben; om iedere keer te raadplegen als je weer over de (ambtelijke) schreef gaat. Het boek bevat talrijke voorbeelden van hoe je van een onduidelijke zin een heldere kunt maken.

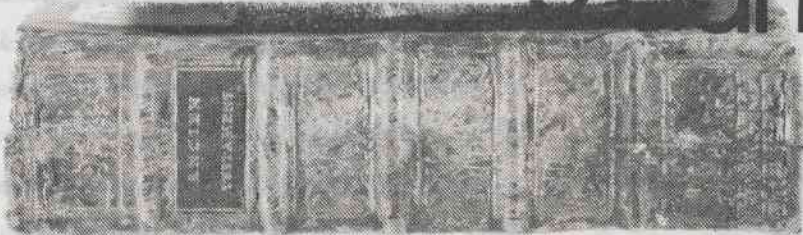
De Kursus WETENSCHAPSVOORLICHTING zal ook in Maastricht - speciaal voor de RL. - georganiseerd worden. Mits genoeg mensen zich opgeven.

Als je de cursus wilt volgen, kun je je aanmelden bij Ton Hameleers, afdeling studentenbelangen tst.: 329/351, of bij Joep Offermans, dienst voorlichting tst.: 116.

sterk ter lezing aangeboden

Of het nu door de plotseling optredende zon en warmte kwam, ik weet het niet, maar een echt onderwerp voor deze rubriek kon ik niet vinden.

Tot gisteren, toen kwam bij de griffie binnen het Leids Universitair Weekblad MARE. (We kregen dat van een collega bij de Leidse Universiteitsraad, die daarin geïnterviewd werd.)

Dat bracht mij ineens op het idee te schrijven over bladen van zuster-instellingen. De bibliotheek heeft al die bladen en lezing daarvan wordt u van harte aanbevolen, omdat ze een beeld bieden van wat op de andere universiteiten en hogescholen gebeurt.

Een aantal instellingen hebben twee bladen: een mededelingen/informatieblad (zoals MARE) en een opinieblad, (zoals Folia Civitatis).

Op sommige instellingen bestaan er twee bladen, maar worden die om economische redenen samengevoegd uitgegeven, zoals het Tilburgs Hogeschoolblad en onze eigen Maffius, die voorin opinieblad zijn en achteraan officiële en officieuze informatie geven.

Nu nog even over MARE: in het nummer van 3 april 1980 staan artikelen over de nieuwbouw van het academisch ziekenhuis, een beschouwing over de Wageningse lente, een interview met de secretaresse van de Universiteitsraad, een samenvatting van een brochure over de rechtspositie van studenten, iets over de uitgave "Student & Fiscus" en zoals gezegd, veel informatie.

Nog even ter informatie: de bibliotheek heeft (in de leeszaal op het Hoofdgebouw) de volgende bladen: Ad Valvas (Weekblad VU), Centrum (informatie en opinieblad Academisch ziekenhuis en Faculteit der Geneeskunde RUL), Folia Civitatis (weekblad UvA), KU Nieuws (weekblad KUN), NUB (Nijmeegs Universiteits Blad-onafhankelijk blad), Quod Novum (weekblad Rotterdam), ThD (TH Delft), TH Berichten (THEindhoven), THB (Tilburgs Hogeschool Blad), U-Krant Groningen, Utrechts Uniyersiteit, blad en de Wageningse Hogeschoolkrant.

MORSEN MET MENSEN EN TIJD

Toch gemist. Zit ik in vijf commissies en denk ik redelijk op de hoogte te zijn van de facultaire handel en wandel. Maar nee.

Surprises bestaan nog.

Een telefoontje van de jaarcoördinator. Of ik mijnheer B. in mijn planningsgroep wil vervangen door iemand anders.

Nee, zeg ik. Mijnheer B. is een aardige baas, wiens lastigheidsgraad niet boven die van de gemiddelde clinicus ligt.

Bovendien heeft hij de prettige bijkomstigheid dat hij veel nuttigs doet voor het blok. Al jaren.

Ja, treurde de jaarcoördinator.

Dat is het juist. Hij doet het wel goed, maar hij doet het al lang.

Na drie jaar moet men aftreden.

O ja, vroeg ik verbaasd. Het gaat toch goed. De vriendelijke jaarcoördinator, hij had het ook maar van hogerhand, sprak nog wat over het dilemma van continuïteit en verstarren maar ontmoette daarbij zo veel onbegrip dat hij beloofde er nog eens op terug te komen.

Nog vol verbazing belde ik P., trouw consulent in die gevallen wanneer ik de laatste trauvailles van de procedurologen niet begrijp.

P. had ervan gehoord. Het probleem is, zei hij, dat je voor het lidmaatschap van een planningsgroep een

label van 150 uren krijgt. Heel precies weet ik dat ook niet, want ook ik ben niet zo bedreven in het uurtjes tellen.

Wanneer echter iemand het blok goed kent, precies weet hoe en wanneer je bij iemand moet zeuren om een casus los te krijgen hoeft hij niet meer de volle 150 uren in dat blok te stoppen. En dan kloppen de uren niet meer. Zodra iemand efficiënt kan werken verstoort hij het rekenmodel. Snap je dat niet?

Nee, zei ik eerlijk en onnozel.

De volgende dag liep ik binnen bij mijn vriendin M.v.d.P., met wie ik het facultaire lief en leed op stille momenten graag mag delen. Meestal kent zij regels en reglementen nog slechter dan ik. Dat troost.

Maar nu wist zij ervan en ook het waarom.

Kijk, zei zij. Stel je hebt een slechte blokcoördinator. Dan moet je zo'n man kunnen ontslaan. Daar was ik het mee eens, op voorwaarde dat men dan met argumenten komt en de man zijn leven niet wil beteren.

Ja, maar zo'n gesprek is zo pijnlijk, zei ze met haar zachte stem. Zeker als zo'n blokcoördinator eigenlijk wel gelijk heeft, maar ja toch niet helemaal en sommigen vinden helemaal niet en zo'n man is intelligent en eigenwijs. Nou ja, je snapt het wel.

Wanneer je iedereen af laat treden omzeil je deze moeilijkheden. Wanneer je een potje mosselen koopt en eentje heeft niet zo'n frisse kleur, dan doe je toch het hele potje weg. Gelukkig denkt mijn tandarts niet zo, riposteerde ik.

Onverwachts kwam T.v.d.A binnen, befaamd exegeet van de basisfilosofie en plaatselijk secretaris van een progressieve partij.

Dol op barbecue's en ontwerp nota's. Hij bleek heel gelukkig met deze nieuwe uitvinding. Onderwijs is in Maastricht een facultaire taak en niet een hobby van vakgroepen en personen. De blokken zijn geen zaak van capaciteitsgroepen maar ons aller taak. De leden van een planningsgroep coördineren en organiseren in opdracht van de faculteit de inhoudsdeskundige bijdragen van de diverse disciplines. Het is in principe een toevalligheid in welke planningsgroep men zit.

Om iedereen de kans te geven aan dit werk mee te doen moet er gerouleerd worden. Anders gaan capaciteitsgroepen blokken claimen.

Dat was proza dat als een man op ons afkwam. Zouden we hier iets op zeggen, vroegen wij ons af.

Want vroeger had hij er ons al eens van verdacht niet recht in de Maastrichtse leer te zijn. Dat was ons toen niet in dank afgenomen.

Het principe, dat onderschrijf ik, maakte ik hem allereerst duidelijk. Het gaat om de uitwerking. Is het bijvoorbeeld wel een toevalligheid in welke planningsgroep men zit?

Ja, zei hij, het maakt niets uit of B., waar jij zo over doet, van hartziekten overstapt op rugklachten of kinderen met buikpijn.

Maar B. weet toch niets van rugklachten, zei ik.

Dat hoeft ook niet, was het antwoord.

Maar hij kwam hier om te werken in zijn vakgebied. Je haalt de lol er wel uit.

Om een goed geïntegreerd blok te maken moet je verstand van zaken hebben en wat van het onderwerp houden.

Nee, zei T., je moet vooral een manager zijn. De goede facultaire medewerker is als een batterij, die zijn capaciteit aan doet er niet toe wat moet kunnen geven. Bovendien pas op voor vakidioten. Een planningsgroep bestaat uit gelegenheidsdeskundigen.

O ja, vroeg ik, ik houd niet van de blokcoördinator, die niet meer doet dan de bijdragen van de capaciteitsgroepen met een nietje aan elkaar hechten. Ja, zei T.v.d.A., het is waar dat velen de lol in het onderwijs wat verliezen. Tutoren zijn ook moeilijk te krijgen. Maar op hoog niveau wordt nu gewerkt aan een systeem om niet alleen de onderzoeksinspanning maar ook de onderwijsinzet te belonen. De reizenpot wordt nu bijna alleen voor research doeleinden gebruikt.

Er is een interessante ontwerpnota waarin de mogelijkheid geopperd wordt om ieder die in minstens vier planningsgroepen gezeten heeft een reis naar McMasters te laten maken. Mijn vriendin, befaamd microbiologe, die graag over haar vak babbelt doch haar onderwijsbijdrage de laatste twee jaar beperkt zag worden tot een vraagje over de psychomatische aspecten van de coli infectie, probeerde aan T. het verschil tussen extrinsieke en intrinsieke motivatie uit te leggen, maar de bel van de volgende vergadering brak ons gesprek af.

Drie dagen later sprak ik R.R., een vriendelijke jongen, aspirant-bestuurder en lid van vele commissies. Een coming man.

Hij had al gehoord dat ik liep te mopperen. Hij legde me uit dat de nieuwe idee om iemand slechts drie jaar lid in een planningsgroep te laten zijn voortkwam uit de vrees dat niet iedereen, die lid van een planningsgroep wilde worden, dat zou kunnen doen wanneer ieder maar bleef zitten. Bovendien wees hij op het gevaar van verstarring. Dat kon ik allemaal met hem eens zijn. Maak dan de planningsgroepen groter, stelde ik hem voor. Nee, was het antwoord, dat kan niet. Het streven is juist om ze zo klein mogelijk te maken. Het JOC - de club der coördinaten - moet in de toekomst één planningsgroep vormen voor het hele jaar met per blok slechts een coördinator. Dan houden we dus van de eerste vier jaar 4 x 8 planningsgroepleden over, vroeg ik. Klopt, zei hij. En hoe zie je dat met je voornemens iedereen ooit lid in een planningsgroep te laten zijn? Ja, dat is een dilemma. Eigenlijk zou men verplicht om het jaar moeten rouleren. Hij zuchtte.

Door het gat dat hij zo in zijn argumenten aanbracht spoot de twijfel omhoog. Ja, zei hij, zo komt er ook nooit enige stabiliteit in de blokken. Iedere nieuwe planningsgroep verandert wel wat en vaak heel veel. Zo zal niemand ooit weten wat waar gebeurt. De interne en externe instanties met wie een blok wordt opgezet hebben nu jaren nodig om iets goeds op te bouwen wat echt in het blok geïntegreerd is.

Want zodra ze weten hoe het moet, moeten ze of zelf weg of opnieuw gaan overleggen met mensen die van voor of aan beginnen.

Dat is morsen met mensen en tijd.

Maar hoe kan dat anders?

Heel eenvoudig, zei ik, door wel een minimum duur maar geen maximum duur te bepalen en pas mensen, die hun werk voor een blok graag doen, te verzoeken op te stappen wanneer men daartoe duidelijke argumenten heeft die men gemakkelijk kan ontlenen aan de vele evaluaties, die in en om het blok gebeuren.

A. Appels.

bekijk't maar

Informatie over exposities doorspelen naar:
Guus van Rooy, Planetenhof 75, Maastricht.
Informatie over theater, muziek, film en
tezingen doorspelen naar:
Jacques Reiners, Lage Barakken 48, Maastricht.

tentoonstellingen

- kasteel hoensbroek
t/m 1 juni

WILLEM HOFHUIZEN (schilder)
exposeerd op de expositiezolder
zijn "verborgen" en nu pas
van "stal" gehaalde werk.

tot 26 mei

WORLD PRESS PHOTO

verder zijn in het poortgebouw
regelmatig foto tentoonstel-
lingen te zien.

- Maastricht
bonnefontenmuseum

HARRY BARTELS
GER BOOSTEN
HAN VAN WETERING

film

- FILMHUIS MAASTRICHT
Capucijnengang 2 postbus 1212

8 t/m 11 mei.
Amator/Regie: Krzysztof
Kieslowski/Polen.

De film volgt een man, die
een gelukkig leven leidt:
een goede baan, thuis ook
alles in orde. Hij staat
vlak voor het vaderschap.
Om de geboorte van zijn
dochter te filmen, koopt
hij een simpele camera
waarvan hij verslaafd
raakt. Van gelukkig huis-
man wordt hij steeds meer
een bezeten filmer, zijn
vrouw heeft er totaal geen
zin meer in en gaat er van-
door.

Het knappe van Amator is
dat de film te volgen is
als een ironische, speel-
se komedie, de film zet
wel aan het denken zonder
dat Amator ook maar een
moment een lelijke film
wordt.

15 t/m 18 mei.
Bellissima/Regie: Luchino
Visconti/Italië/1951.

Een moeder (Anna Magnani)
wil kost wat kost haar
dochtertje een filmcarrie-
re geven, waardoor vaders
plannen in het gedrang ko-
men, hij wil namelijk een
huisje kopen.

Dochterlief moet op ballet-
les, krijgt nieuwe kleren,
en met het spaargeld wordt
een filmmedewerker onge-
kocht.

Het meisje voelt zich bij
dit alles niet bepaald ge-
lukkig.

Hoewel de ontredender
groot is neemt moeder aan
het eind van de film nog
een verstandig besluit
waardoor de gebeurtenis-
sen als nog ten goede ke-
ren.

Voer een uitzonderlijke
acteerprestatie van top-
actrice Anna Magnani.

20 t/m 25 mei.

Art in Revolution/ Regie
Lutz Hecher/1971.

De film gaat over de ver-
richtingen van Russische
kunstenaars en ontwerpers
in de jaren '20 die onbe-
kend zijn gebleven.

Art in Revolution volgt
de ontwikkeling van de
politieke situatie van
1917 tot de dood van Lenin
en brengt de kunst uit de
periode in verband met de
dagelijkse sociale werke-
lijkheid.

29 t/m 1 juni.

Queimada/Regie: Gillo Pon-
tecorvo/Italië/Engeland/
1968

Politieke spektakelfilm
met Marlon Brando als
engelse agent provocateur
in het Caraïbisch gebied
in de vorige eeuw, die met
de slaven en de middenstand
het spaanse bewind omver
werpt. Tien jaar later zijn
de slaven een guerilla be-
gonnen tegen de nieuwe
heersers en Brando komt te-
rug (nu in dienst van een
engelse suiker maatschappij)
om de slaven guerilla uit
te roeien en een dusdanige
chaos te scheppen dat het
engelse leger kan ingrijpen.
Een politieke parabel over
kolonialisme en neo-kolo-
nialisme.

Aanvang telkens 20.30 uur.

theater

- MAASTRICHT, stadsschouwburg,
aanvang 20.00 uur, tenzij
anders aangegeven.

vr 2 Theater: De nachtegaal
zong.
za 3 Seth Gaikema.
za 3 Speelfeest voor kinderen
van 4-12 jaar, toneel,
cabaret, film, circus,
spel, creativiteit.
Staargebouw, 10.30 uur.
ma 5 Speelfeest in het
Staargebouw, 10.30 uur.
ma 5 Toneelgroep Geleen:
De processiersj van
Meijerbeer.
vr 9 Gekke mensen.
za 10 Gekke mensen.
di 13 Ro Theater: De meiden.
za 17 Micky: Lazarus door
Ping Chong en The Fiji Co.

- SITTARD, stadsschouwburg,
aanvang 20.30 uur.

za 3 Theater: De nachtegaal
zong.
do 8 Gekke mensen.
za 10 Seth Gaikema.
za 17 Fact: Depressie.

- HEERLEN, stadsschouwburg.

do 1 Abrasevic, Joegoslavisch
ballet.
di 6 Cabaret: Marijke en
Sieto Hoving.
za 17 Globe: Tramlijn Begeerte.
vr 23 Toon Hermans.
za 24 Toon Hermans.

muziek

- MAASTRICHT, stadsschouwburg.

wo 7 Jean-Claude Kromenacher,
viool, Sofia Shapiro,
piano, 12.30 uur.
ma 12 Slagwerk ensemble,
studenten conservatorium,
12.30 uur.
wo 14 Limburgs Blaaskwintet,
12.30 uur.
vr 16 Charly Green, jazz,
21.00 uur.
ma 19 Studenten conservatorium,
klarinet en piano, 12.30.
do 22 Operaklas conservatorium,
20.00 uur.
vr 23 Operaklas conservatorium,
20.00 uur.

- HEERLEN, stadsschouwburg.

vr 2 Mannenkoor St.-Pancratius.
zo 4 Opera La Bohème.
vr 9 L.S.O.
za 10 Jazz: New Black Eagle
Jazzband, 21.00 uur.
ma 26 Koperblazersensemble,
studenten conservatorium,
12.30 uur.

- GELEEN, Burgemeester Damen-
sportpark.

ma 26 PINKPOP 1980, popfestival
met: Joe Jackson, Specials,
Van Halen, Raymond van het
Groenewoud, J. Geils Band,
The Jam.

- SITTARD, stadsschouwburg.

do 2 La Bohème, opera, 20.30 uur.
zo 4 Barrelhouse Jazzband,
11.00 uur.
ma 5 Jango Edwards, 20.30 uur.
zo 11 Sittards kamerorkest,
11.00 uur.
vr 16 Der Zigeunerbaron, operette
van Johann Strauss.

HAND OF FATE IN M.D. PERSPECTIVES 1980

Het belooft een lange, hete zomer te worden. De melopers van de jaren zestig in konflikt met de hardwerkende generatie van de jaren tachtig. Wat de zestigers met veel moeite hebben opgebouwd, wordt door hun melopertjes in een half jaar tijd ten gronde gericht.

Heden nacht 4.¹³ hr was de CHIP van FATE RESEARCH LABORATORIES UNLTD uitgeraasd. Van alle wheeze, squeeze en rumble ontdaan, projecteerde ons maatje de volgende INFO glashard op z'n SCREEN:

- ① 20 kandidaten wordt in juni arts *
- ② door een oertol aan inferioriteitsgevoelens nemen 3 kandidaten niet deel aan de examens
- ③ de 7 "onvoldoende kandidaten" van de maart-toets zullen de 38% regel in mei niet overtreffen (Brouwer, Lulofs)
- ④ 12 kandidaten zakken; 70% en 65% is voor deze slachtoffertjes te veel (Venema)
- ⑤ $42 - (3 + 7 + 12) = 20$
- ⑥ ? Wat steekt hier achter?

*

..... Tired
 Need Reloading
 Take Holidays

We vragen ons af, hoeveel jaren Koen, Karin, Loes, Paul, Charles, Jessie, Jan en de vele andere zwoegertjes slechts doctorandus zullen blijven, want

dat het nu uiteindelijk toch de specialist is, die beslist, wat een basisarts van z'n vakgebied moet afweten, hadden ze nooit gedacht dat ze daarna moeten verzuipen in het huidige vijfde jaar, waarin de screeningstoets uitslagen reeds onbedwingbaar hoog zijn gestegen, hebben ze nooit gewild.

Vertwijfeld een studie beginnen aan de Algemene Fakulteit?

always yours

HAND OF FATE

SEN

PS To will could be better than to suicide